

URUGUAY PAZAR BİLGİLERİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü

İçindekiler

1. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI	3
2. PAZARIN ÖZELLİKLERİ	15
3. ÖNEMLİ SEKTÖRLER.....	18
4. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER	24
5. ŞİRKET KURULUŞU VE İŞ YAPMA İLE İLGİLİ BİLGİLER	31

1. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI

Dış Ticaret Politikası

Uruguay, Latin Amerika'da dışa açık uluslararası ticarete doğru gelişen ilk ekonomilerden biri idi. 1991 yılında Uruguay, Arjantin, Brezilya ve Paraguay ile Güney Ortak Pazarını (MERCOSUR) kuran bir anlaşma imzaladı; bu anlaşma, serbest ticaret bölgesinden Ortak Pazara doğru ilerici bir entegrasyon süreci oluşturarak Uruguay ekonomisinin dışa açılmasını hızlandırmıştır.

MERCOSUR, tarife ve tarife dışı engellerin kademeli olarak ortadan kaldırılması yoluyla malların, hizmetlerin ve üretim faktörlerinin serbest dolaşımını sağlamaktadır. Buna karşılık, bölgeye getirilen hemen hemen tüm mallar için bir Ortak Dış Tarife (Common External Tariff-CET) bulunmaktadır.

Ortak Dış Tarife'de belirtilen hususlara, istisnalara ve ülkeye göre uyarlamalara ek olarak MERCOSUR, menşe rejimine ilişkin kararlar benimsemiştir: genişleyen pazarda haksız iç ticaret uygulamalarının ele alınması, rekabetin savunulmasına ilişkin temeller, kamu rekabet edebilirliği, ticaret ve gümrük politikası kurallarına yönelik tarife dışı kısıtlamaların ortadan kaldırılmasını veya uyumlaştırılmasını şart koşan politikalar. Aynı şekilde, dış ticaret, tarım, sanayi, vergilendirme, ulaştırma ve diğer konulara ilişkin makroekonomik politikaların koordine edilmesi ve uyumlaştırılmasına yönelik bazı esaslar üzerinde mutabakata varılmıştır.

Uruguay, en yüksek nüfus ve gelir düzeyi ile bölgenin merkezinde yer alması nedeniyle MERCOSUR içerisinde ayrıcalıklı bir konuma sahiptir. Uruguay'da nüfus endüstriyel ve tarımsal gelişmenin büyük olduğu bölgelerde yoğunlaşmıştır. Uruguay, MERCOSUR kapsamında veya tek başına, MERCOSUR dışında diğer pazarlara tarife tercihi ile erişmesine olanak tanıyan bir dizi ticaret anlaşmasına imza atmıştır.

MERCOSUR ile Avrupa Birliği arasında 25 yılı aşkın müzakereler sonucunda 17 Ocak 2026 tarihinde Serbest Ticaret Anlaşması imzalanmıştır. 16 Eylül 2025 tarihinde ise Mercosur, Avrupa Serbest Ticaret Birliği'ne (EFTA) üye ülkeler bloğuyla serbest ticaret anlaşmasını imzalamıştır. Yürürlüğe girebilmesi için parlamentolar tarafından onaylanması gereken bu anlaşmalar, Uruguay ürünlerine erişim için daha iyi koşullar sağlamaktadır.

Dış Ticaret Mevzuatı (İthalat Rejimi, İhracat Rejimi)

Uruguay'ın ithalat ve ihracat rejimleri 19276 sayılı Gümrük Kanunu'nda düzenlenmektedir. (<https://www.impo.com.uy/bases/codigo-aduanero/19276-2014>)

İthalat Süreçleri

(<https://www.aduanas.gub.uy/innovaportal/v/5860/3/innova.front/requisitos-de-importacion.html>)

- İthalatçının Vergi Genel Müdürlüğü (DGI), Sosyal Güvenlik Bankası (BPS) ve Devlet Sigorta Bankası (BSE) nezdinde aktif ve kayıtlı bir şirketi (Tek Kişi, SA, SRL vb.) bulunmalıdır.
- İthalatçı bir Gümrük Müşavirinin (Uruguay Gümrük Müşavirleri Birliği) hizmetini talep eder.

- Mercosur Ortak Nomanklatüründe (NCM) sınıflandırılmasından sonra, Ulusal Gümrük Müdürlüğü (DNA)'ne bağlı olarak tekabül eden tutara ilişkin vergi mutabakatı ile birlikte Tek Gümrük Belgesini (DUA) hazırlar ve gönderir.
- DNA (herhangi bir farklılık veya hata yoksa) ithalata karşılık gelen anlaşmayı göndericiye iletir.
- DUA, DNA tarafından kontrol edildikten ve anlaşma gönderici tarafından kabul edildikten sonra DNA, DUA'yı doğrular ve listeler. Aynı zamanda DNA, Uruguay Doğu Cumhuriyeti Bankası'nı (BROU) toplanacak her vergiye karşılık gelen tutarlar ve verilen DUA numarası konusunda bilgilendirir.
- Gönderici DUA kayıt numarasını aldıktan sonra, BROU'da ödemeyi yapar ve bu da karşılık olarak toplanan tutarı DNA'ya iletir.
- Gönderici, DNA'dan vergiler için ödenecek tutarı ve ilgili kontrol kanalının kararını alır.
- Yeşil: Kontrol yok (yalnızca işlemin ardından veya uygunsa bir doğrulayıcı tarafından doğrulanır)
- Turuncu: belgelerin kontrolü
- Kırmızı: malların ve belgelerin kontrolü
- DUA gümrükte basılır, mal girer ve gönderici ile ithalatçı tarafından imzalanması gereken bir beyannamenin yanı sıra Ticari Fatura, Konşimento, Menşe Şahadetnamesi, Paketleme Listesi ile söz konusu ürüne göre gerekli tüm belgelerle birlikte zarflanır.
- Mal, öncelikle duruma göre ANP'de veya havaalanında liman ücretleri (prosedüre özgü maliyetler) ödenerek gümrükten geçirilir.
- DUA "Gümrük Uygunluğu", malın atanmış gümrük kontrolörü tarafından incelenmesinin ardından verilir.

İhracat Süreçleri

(<https://www.uruguayxxi.gub.uy/en/i-want-to-export/>)

- İhracatçının Vergi Genel Müdürlüğü (DGi), Sosyal Güvenlik Bankası (BPS) ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (MTSS) nezdinde aktif ve kayıtlı bir şirketinin (Tek Kişi, SA, SRL vb.) bulunması gerekmektedir.
- İhracatçı, Tek Gümrük Belgesi'nin (DUA) oluşturulması için gerekli tüm belgeleri göndermesi gereken bir gümrük müşavirinin hizmetini talep eder: Proforma Fatura, Çeki Listesi ve Çıkış Araçları (Navlun).
- Gönderici, ihracat DUA'sını hazırlayarak yukarıda belirtilen belgelerle birlikte Ulusal Gümrük Müdürlüğü'ne (DNA) sunar. DNA, DUA'yı doğrular ve numarasını içeren bir mesaj gönderir.
- DUA yazdırılır, ihracat belgeleri zarflanır ve gönderici ile ihracatçı bir beyanname imzalar.
- DNA "kontrol kanalını" belirtir:
- Yeşil: kontrol yok
- Turuncu: belgelerin kontrolü
- Kırmızı: Belgelerin ve malların kontrolü.
- Mal ilgili sertifikalarla (nakliye şirketi tarafından alınan konşimento) birlikte sevk edildiğinde, ilgili tutarlar Banco de la República Oriental del Uruguay'a (BROU) ödenir. Daha sonra "Gümrük Uygunluğu" alınır.

Gümrük Tarifeleri

Güney Ortak Pazarı (Mercosur) üyesi olan Uruguay, ithalatının büyük bir kısmını diğer Mercosur ülkelerinden yapmaktadır. Üye olmayan ülkelere yapılan ithalatlara uygulanan Mercosur Ortak Dış Gümrük Tarifesi (CET) 1995 yılında yürürlüğe girmiştir. Mercosur'un genel kuralı, daha yüksek katma değerli ithalatlara daha yüksek bir CET uygulamaktır. Mercosur'un CET'sine ilişkin çok sayıda sektörel ve ulusal istisna, üye ülkeler arasında CET'nin tekdüzeliğini azaltmaktadır. Sektörel istisnalar sermaye malları, bilgi teknolojisi ve telekomünikasyon malları için geçerlidir.

HS Koduna göre gümrük vergileri farklılık göstermektedir. Belirli oranları kontrol etmek için izleyen bağlantıya bakılabilir. (<https://herramientas.uruguayxxi.gub.uy/aranceles/index.php?tp=imp>)

Uruguay'ın tarife yapısı, %0 ile %35 arasında değişen 19 orandan oluşmaktadır. Dünya Ticaret Örgütü'ne göre, Uruguay önemli sayıda ürünün gümrüksüz girişine izin vermektedir. %20'nin üzerinde tarifeye tabi ürünler arasında ayçiçek ve kakule yağı; soya yağı; margarin ve diğer sabit bitkisel yağlar ve sıvı yağlar; süt ve krema bulunmaktadır. Mozzarella peyniri; kamış veya pancar şekeri; meyve ve kuruyemişler; kauçuk tabanlı ayakkabılar; ve yolcu ve yük taşımacılığı için motorlu taşıtlar. Bu ürünlerin çoğu ya Uruguay'ın ulusal Ortak Gümrük Tarifesi (CET) istisnaları listesinde yer almaktadır ya da CET'nin geçici olarak değiştirildiği ürünlerdir. Uruguay'ın tarife sınıflandırmaları, uluslararası Harmonize Sistem (HS) kodlarından türetilen Mercosur Ortak Sınıflandırmasına (NCM) dayanmaktadır.

Tarım ve otelcilik ekipmanları, sermaye malları ve ulusal çıkarlar için belirlenmiş projeler için ayrılan ürünler gibi belirli ithalatlar için tercihli tarifeler ve vergi muafiyetleri mevcuttur. Bu teşvikler, Uruguay ekonomisinin kilit sektörlerinde yatırım ve kalkınmayı teşvik etmeyi amaçlamaktadır.

Konsolosluk Harcı :

Şili ve MERCOSUR menşeli ürünler için oran %3, dünyanın geri kalanından gelen ürünler için %5 olarak uygulanmaktadır. Otomobiller için ise menşe ülkeden bağımsız olarak %5 oranı geçerlidir. Meksika menşeli ürünler; geçici ithalat rejimi kapsamında Uruguay'a sokulan mallar; ham petrol ve bazı petrol türevi sıvı yakıtlar ile sanayi, tarım ve balıkçılık sektörlerinde kullanılmak üzere ithal edilen sermaye malları konsolosluk harcından istisnadır.

Gümrük Hizmetleri Harcı:

Oran %0,2 olup, azami tutar 50 ABD dolarıdır.

Olağanüstü Gümrük Harcı:

Kademeli sabit bir harç şeklinde uygulanmakta olup, üst sınırı 600 ABD dolarıdır.

Genel Gümrük Vergisi:

Uygulanan oran, malların menşesine bağlıdır. Ürünler bir MERCOSUR üyesi ülkeden veya Uruguay/MERCOSUR ile Serbest Ticaret Anlaşması bulunan bir ülkeden geliyorsa, genel olarak GCD sıfırdır (bazı istisnalar saklıdır). Diğer ülkelere gelen ürünlerde ise GCD, ürünün türüne göre değişmekte olup azami %35 oranına kadar çıkabilmektedir. "Sabit kıymet" ve "bilgi ve telekomünikasyon ürünleri" olarak sınıflandırılan mallar için, genel olarak sıfır veya daha düşük GCD öngören özel bir rejim bulunmaktadır.

Vergi Matrahı:

Tüm ithalat ve ihracat vergileri, gümrük kıymeti üzerinden hesaplanmaktadır. İthalatta gümrük kıymeti genellikle CIF (maliyet, sigorta ve navlun), ihracatta ise FOB (gemi bordasında teslim) bedelidir.

İthalatta KDV Uygulaması:

Genel KDV oranına (%22) tabi mallar:

- İthalat KDV'si: %22
- Peşin ithalat KDV'si: %10

İndirimli KDV oranına (%10) tabi mallar:

- İthalat KDV'si: %10
- Peşin ithalat KDV'si: %3

İthalatta KDV'nin matrahı, gümrük kıymeti + gümrük vergileri toplamıdır.

Bunlara ek olarak, bazı mallar Kurumlar Vergisi hesabına mahsup edilmek üzere peşin ithalat vergisine de tabidir. Bu oran, malın türüne göre %4 veya %15 olarak uygulanmakta olup, ilgili tutar mali yıl sonunda hesaplanan CIT'den indirilebilmektedir.

Düşük veya Vergisiz Yargı Bölgeleri (LNTJ)

Yürütme Organı, bir ülkenin LNTJ olarak kabul edilebilmesi için gerekli şartları belirlemiştir. Bu çerçevede, Uruguay vergi idaresi; vergi ve transfer fiyatlandırması amaçlarıyla, LNTJ olarak değerlendirilme koşullarını sağlayan ülke, yargı bölgesi ve rejimlere ilişkin konsolide bir liste yayımlamaya yetkilidir.

Uruguay vergi idaresi, 30 Aralık 2024 tarihinde 3034/024 sayılı Kararı yayımlamış olup, söz konusu Karar 1 Ocak 2025 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir. Bu Karara göre, 1 Ocak 2025 itibarıyla bazı yargı bölgeleri düşük veya vergisiz yargı bölgeleri (LNTJ) olarak kabul edilmektedir.

İç Vergiler

Daha çok DGI olarak bilinen Vergi Genel Müdürlüğü, Uruguay Ekonomi Bakanlığı'nın yetkili bir organdır. Ülkenin iç vergilerinin idaresinden sorumlu Yürütme Birimidir.

Uruguay vergi sistemi, kaynak ilkesini uygulayan hem dolaylı hem de doğrudan vergileri içermektedir. Uruguay'da şirketlere uygulanan doğrudan vergiler esas olarak %25 oranında Kurumlar Gelir Vergisini (IRAE) ve %1,5 oranında Net Değer Vergisini (IP) içermektedir. Yalnızca Uruguay kaynağından elde edilen gelirden vergi alınır ve çifte vergilendirme anlaşmaları yürürlükte olmadığı sürece yurt dışında alınan vergiler için herhangi bir vergi kredisi verilmemektedir.

Bireylere uygulanan ana doğrudan vergi, Kişisel Gelir Vergisidir (IRPF). Uruguay'da ikamet eden bireylerin elde ettiği gelir üzerinden alınan kişisel, doğrudan ve artan bir vergidir. İkamet edenler, Uruguay'da bir takvim yılı boyunca 183 günden fazla kalan ve/veya ana merkezini veya faaliyet merkezini Uruguay'da kuran veya Uruguay'da ekonomik veya hayati çıkarları olan gerçek kişilerdir.

Ülkede daimi işyeri bulunmayan, mukim olmayan gerçek veya tüzel kişiler tarafından elde edilen Uruguay kaynaklarının geliri, Yerleşik Olmayan Gelir Vergisine (IRNR) tabidir. IRNR, gelir türüne göre %3 ile %12 arasında değişen oranlarda uygulanır.

Başlıca dolaylı vergiler arasında Katma Değer Vergisi (KDV) ve Özel Tüketim Vergisi (IMESI) yer almaktadır. Temel oran %22'dir ve minimum %10 oranı yalnızca belirli ürün ve hizmetlere uygulanabilir. Çoğu tarım ürününün ihracatında ve dolaşımında sıfır oran rejimi uygulanmakta ve bu sayede vergi kredisi geri ödenmektedir.

Özel Tüketim Vergisi (IMESI), ihracat hariç olmak üzere belirli ürünlerin üreticisi veya ithalatçıları tarafından gerçekleştirilen ilk satın alımlarda uygulanmaktadır. Bu kategoriye giren başlıca ürünler akaryakıt, tütün, içecek, kozmetik ve otomobil olup, oranlar ilgili kaleme göre değişmektedir.

Uruguay'daki herhangi bir yatırımı değerlendirirken, ülkenin, diğer faydaların yanı sıra, yatırımcıların IRAE tarafından uygulanan gelecekte elde edilmesi beklenen gelirden yapılan yatırımı iskonto etmelerine olanak tanıyan geniş bir teşvik yelpazesine sahip olduğunu bilmekte fayda bulunmaktadır.

Beyan

291/14 (Ekim 2014) ve 372/15 (Aralık 2015) sayılı Kararnameler, 1 Ocak 2015 tarihinden itibaren başlayan mali yıllara ilişkin mali tabloların hazırlanmasına ilişkin düzenleyici birimde değişiklik yapmıştır. Bu standart, mali tabloların bazı alternatif yöntemler dikkate alınarak hazırlanmasını öngörmektedir.

Mali tabloların sunumu amacıyla, 103/991 ve 37/2010 sayılı Kararnameleri yürürlükten kaldıran 408/16 sayılı Kararname Aralık 2016'da onaylanmış olup; yayımı tarihinden itibaren (Ocak 2017) sona eren mali yıllar için geçerlidir. Bu kural, bu Kararnamenin özel olarak gerektirdiği belirli kriterlerle birlikte, ilgili düzenleyici çerçevelerde tanımlanan mali tabloların sunumuna ilişkin kuralların uygulanması gerektiğini ortaya koymaktadır.

Açık şirketler (hisseleri borsada işlem gören veya borsa aracılığıyla tahvil ihracı yoluyla halktan fon toplayan şirketler) için zorunlu muhasebe standartları ise Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarıdır.

Defter tutma

Tüm şirketlerin Ulusal Ticaret Siciline tescil ettirilmesi gereken aşağıdaki yasal defterleri tutması gerekir:

- Günlük Defter: Şirketin tüm işlemlerinin kaydedildiği yerdir.

- Envanter defteri: Şirketin yılsonu bilançosunu oluşturan tüm başlıkların detaylandırıldığı yerdir.
- Mektup defteri: Şirketle ilgili yazışmaların bir örneğinin tutulduğu yerdir.

Benzer şekilde, kurumsal olma (SA) durumunda aşağıdaki kurumsal defterler zorunlu olacaktır:

- Toplantı tutanakları defteri.
- Yönetim Kurulu Tutanak Defteri.
- Pay Sahiplerinin Toplantılara Katılım Tutanak Defteri.
- Ödenmiş sermayesinin nama yazılı menkul kıymetler veya kayıtlı paylardan oluşması durumunda, sırasıyla Kayıtlı Menkul Kıymet Sicil Defteri veya Defter Kayıtlı Paylar Sicil Defteri tutulması zorunludur.

Katma Değer Vergisi (KDV)

Uruguay'da Katma Değer Vergisi (KDV), Uruguay toprakları içinde mal teslimleri ve hizmet sunumları üzerinden %22 oranındaki genel oran üzerinden uygulanmaktadır. Ayrıca, mal ithalatı ile taşınmazların inşasına ilişkin katma değer de bu verginin kapsamına girmektedir.

Aşağıda belirtilen bazı mal ve hizmetler ise %10 oranında indirimli KDV'ye tabi tutulmakta veya tamamen KDV'den istisna edilmektedir.

%10 oranında KDV'ye tabi olanlar:

- Gıda ürünleri ve ilaçlar
- Otel hizmetleri
- Sağlık hizmetleri
- Taşınmazların ilk satışı

KDV'den istisna edilenler:

- Süt
- Kitaplar
- Dergiler
- Tarım makineleri
- Belirli banka hizmetleri
- Aksesuarlar

İhracat işlemleri, KDV açısından %0 oranlı (sıfır oranlı) olarak vergilendirilmektedir. İhracatçılar, yaptıkları alımlarda ödedikleri KDV'yi vergi kredi sertifikaları yoluyla geri alabilmektedir. Bu sertifikalar;

(i) diğer vergilerin ödenmesinde,

(ii) sosyal güvenlik primlerinin ödenmesinde veya

(iii) tedarikçilere ciro edilerek, onların kendi ulusal vergileri ya da sosyal güvenlik yükümlülüklerinin ödenmesinde kullanılabilmektedir.

19.210 sayılı Kanun (Finansal Kapsayıcılık ve Elektronik Ödeme Kanunu) ve ilgili düzenlemeler uyarınca, nihai tüketicilere yapılan mal ve hizmet teslimlerinde ödemenin banka kartı veya elektronik para araçlarıyla yapılması halinde KDV oranında indirim uygulanmaktadır. Bu indirim sonucunda geçerli KDV oranı %20 olmaktadır. Ayrıca, banka kartı veya elektronik

ödeme yöntemlerinin kullanılması şartıyla belirli durumlar için ilave KDV indirimleri de öngörülmüştür.

KDV, aylık olarak ödenmekte olup, mükellefin statüsüne bağlı olarak aylık veya yıllık beyanname verilmesini gerektirebilmektedir.

Turistik Faaliyetlerde Katma Değer Vergisi (KDV) İndirimi

Mevzuata göre, işlemlerin elektronik yollarla gerçekleştirilmesi şartıyla, aşağıda belirtilen faaliyetler için %22 olan standart KDV oranında %9'luk bir indirim uygulanmaktadır:

- Konaklama içermemek kaydıyla; restoranlar, barlar, kantinler, kafeler, çay salonları ve benzeri işletmeler ile oteller, moteller, apart oteller, pansiyonlar, turistik konaklama tesisleri, kır otelleri, turistik çiftlikler, kırsal pansiyonlar, kırsal evler ve kamp alanları tarafından sunulan yiyecek-içecek (gastronomi) hizmetleri.
- Davet, organizasyon ve etkinlikler için verilen catering hizmetleri.
- Yukarıda sayılmayan parti ve etkinlik hizmetleri.
- Şoförsüz araç kiralama hizmetleri.
- Turistik amaçlı taşınmaz kiralamalarına aracılık hizmetleri.

"Küçük şirketler rejimi" kapsamında KDV mükellefi olanlar için ise indirim, işlem toplam tutarı üzerinden %18,03 oranında bir indirim uygulanması suretiyle hesaplanmaktadır.

Söz konusu vergi avantajı daha önce uzatılmış olup, halen 30 Nisan 2026 tarihine kadar geçerlidir.

Küçük Şirketler İçin Vergi Kolaylığı

Mart 2023'te Yürütme Organı tarafından yayımlanan 65/023, 66/023, 67/023 ve 71/023 sayılı kararname, küçük şirketlerin vergi yükünü azaltmak amacıyla kurumlar vergisi (CIT) ve katma değer vergisi (KDV) uygulamalarında değişiklikler getirmiştir.

Kurumlar Vergisi (CIT) açısından yapılan düzenlemeler; mali yıl boyunca ödenecek aylık geçici vergi tutarlarını ile "İRAE ficto" (varsayımsal kurumlar vergisi) rejiminde uygulanan gelir dilimlerini ve oranları etkilemektedir. Buna göre, söz konusu rejimde daha önce oransal olarak uygulanan vergi sistemi terk edilerek, artan oranlı (kademeli) bir vergi sistemi benimsenmiştir.

Ayrıca, mali yıl içinde yıllık gelir sınırının aşılması nedeniyle küçük şirketler rejimi kapsamından çıkan firmaların, izleyen yılda yeniden bu basitleştirilmiş rejime dahil olabilmeleri mümkün kılınmıştır. Bunun için, bir önceki yıl elde edilen gelirin söz konusu sınırı aşmaması gerekmektedir.

İhracat Vergileri

Uruguay'da ihracat işlemleri herhangi bir vergiye tabi değildir ve ihraç edilebilecek mal türlerine ilişkin neredeyse hiçbir yasak bulunmamaktadır. Aksine, ihracatı teşvik etmek amacıyla vergi iadeleri gibi çeşitli destek mekanizmaları uygulanmaktadır.

İhracatçılar ayrıca, ihraç edilen ürünlerin maliyetine yansıyan iç vergileri de geri alabilmektedir. İade edilecek tutar, ihracatın gümrük kıymeti üzerinden belirlenen belirli bir yüzdeye göre hesaplanmaktadır.

Buna ek olarak, geçici ithalat rejimi, hammadde, parça, motor, ambalaj malzemeleri ve diğer sanayi girdilerinin, gümrük vergileri veya diğer vergiler ödenmeksizin ithal edilmesine imkân tanımaktadır. Bu rejim, özellikle ihracata yönelik üretimi teşvik etmeyi amaçlamaktadır.

Özel Tüketim Vergisi (IMESI)

Özel Tüketim Vergisi (IMESI), genel olarak yerel piyasada üreticiler veya ithalatçılar tarafından gerçekleştirilen ilk işlem üzerinden uygulanmaktadır. İhracat işlemleri ise bu vergiye tabi değildir.

IMESI oranları, her bir ürün grubu için farklılık göstermekte olup, kanunla belirlenen azami sınırlar çerçevesinde hükümet tarafından tespit edilmektedir.

En yüksek vergi oranlarına tabi olan başlıca ürünler şunlardır:

- Alkollü içecekler: Alkol derecesine bağlı olarak %20,20 ile %80 arasında
- Tütün ürünleri: %28 ile %70 arasında
- Madeni yağlar (yağlayıcılar): %5 ile %35 arasında
- Benzin, yakıt ve diğer petrol ürünleri: %5 ile %133 arasında

Bu vergi kapsamında aylık ödeme yapılması ve/veya aylık vergi beyannamesi verilmesi gerekmektedir.

Ürün Standartları ile ilgili Uygulamalar

2010 yılında kurulan ve Uruguay Teknik Standartlar Enstitüsü'nün (UNIT) ait olduğu Uruguay Standardizasyon, Akreditasyon, Metroloji ve Uygunluk Değerlendirme Sistemi (SUNAMEC - <https://inacal.org.uy/sunamec/#1540921930876-550732e2-cdbb>) standardizasyon prosedürlerinin geliştirilmesi ve ürün ve hizmetlerin (kalibrasyon, test, muayene, belgelendirme ve akreditasyon) uluslararası uygulamalara uygun olarak değerlendirilmesine yönelik çerçevenin ayrılmaz bir parçasıdır. Uruguay, anılan birim aracılığıyla, DTÖ Ticarete Teknik Engeller Anlaşması'nın Ek 3'ünde belirtilen Standartların Hazırlanması, Benimsenmesi ve Uygulanmasına ilişkin İyi Uygulama Kurallarını kabul etmiştir.

UNIT, Uruguay'ın ulusal standardizasyon organıdır. Standartları, ilgili tüm sektörlerin temsilcilerinden oluşan ve ortak bir prosedür izleyen çeşitli uzman komiteler aracılığıyla yayınlamaktadır.

1. Standardizasyon talebi
2. İhtisas Teknik Komitesinin Oluşturulması
3. Ön taslakların ve taslakların hazırlanması
4. Kamu Soruşturması (isteğe bağlı)
5. Uzmanlaşmış komitenin onayı
6. Genel kurulun onayı
7. Yönetim kurulunun onayı
8. Yayın

Standartlar, ilgili tarafın talebi üzerine veya kamu yararına belirli bir alanda bir standardın geliştirilmesine ihtiyaç olduğunun anlaşılması durumunda yayınlanır ve revize edilir. Talep kabul edildikten sonra, yeni standartların ve/veya mevcut standartlarda yapılan değişikliklerin taslaklarını hazırlamak, incelemek ve onaylamak için uzman bir teknik komite kurulur. Bu teknik komitelere hem ilgili sektörün hem de diğer sektörlerin tüketicileri ve üreticileri katılmaktadır. Uzman komite çalışmasını tamamlayıp ön taslağı onayladıktan sonra, taslak haline gelir. İlgili uluslararası standart varsa referans olarak kullanılır. Eğer komite bunun uygun olduğunu düşünürse, taslak standardı kamu soruşturmasına sunabilir. Taslak incelendikten ve fikir birliğine varıldıktan (gerekçeli itirazların olmaması) sonra onaylanır. Komite tarafından onaylanan tüm taslaklar, Standartlar Genel Komitesi'nin (CGN) incelemesine sunulur. Standart, CGN tarafından onaylanması halinde UNIT Standartlar Kataloğunda yayınlanır ve tescil edilir. Kataloğa erişim ücretlidir.

Standartların gözden geçirilmesi için zorunlu bir prosedür yoktur. Onaylanmalarına neden olan etmenlerde değişiklik olduğu ölçüde revize edilirler. Standartlar re'sen veya ilgili tarafın talebi üzerine revize edilebilmektedir.

Uruguay'da, Sanayi, Enerji ve Madencilik Bakanlıkları da dahil olmak üzere teknik düzenlemeleri yayınlayan çeşitli kurumlar bulunmaktadır; Halk Sağlığı; Hayvancılık, Tarım ve Balıkçılık; Konut, Arazi Yönetimi ve Çevre. Teknik düzenlemeler aynı zamanda Enerji ve Su Hizmetleri Düzenleme Kurumu (URSEA) ve İletişim Hizmetleri Düzenleme Kurumu (URSEC) tarafından da yayınlanmaktadır. Her biri teknik düzenlemelerin hazırlanmasında kendi prosedürlerini takip eder. Teknik düzenlemelerin hazırlanmasına re'sen veya üçüncü bir tarafın talebi üzerine başlanabilir. Standartlarda olduğu gibi teknik düzenlemelerin incelenmesine ilişkin zorunlu bir prosedür bulunmamaktadır. Düzenlenmelerine yol açan koşullarda değişiklik olduğu ölçüde revize edilirler. Revizyon re'sen veya ilgili tarafın talebi üzerine yapılabilir.

Ayrıca Uruguay Teknoloji Laboratuvarı (LATU), diğerlerinin yanı sıra gıda ve oyuncak gibi ürünler için Ücretsiz Satış Sertifikaları düzenlemek üzere Uruguay hükümetiyle birlikte çalışmaktadır. Tüm gıda ithalatlarının LATU tarafından revize edilmesi gerekmektedir.

LATU aynı zamanda UNIT-ISO/IEC 17065 Standardının yönergelerini izleyerek su ısıtıcıları, kasklar, oyuncaklar ve dijital televizyon gibi çeşitli ürünleri de sertifikalandırmaktadır. LATU yazılı bir garanti vermekte olup; bir ürünün, sürecin veya hizmetin belirtilen gerekliliklere uygun olduğunu tespit eder.

Bazı ürünlerin Uruguay'da pazarlanması için pazarlama veya uygunluk sertifikasının bulunması gerekmektedir. Örneğin, ithal gıda ürünleri ve içeceklerin LATU'ya pazarlama sertifikası verebilmesi için yerel bromatolojik hükümlere uygun olması gerekir. Bunun için ithalatçı firmanın LATU'ya kayıtlı olması gerekmektedir. Ayrıca bir gıda ürününün ithal edilebilmesi için bromatolojik sicile dahil edilmesi gerekmektedir. Gıda ürünleri dışında çelik, oyuncak ve lastiklerin de sertifikalandırılması gerekmektedir. Bu ürünlerin ithali sırasında genellikle ithalat lisansı alınması gerekmektedir. Aynı şekilde LATU, çeşitli ihraç ürünlerinin kalitesini belgelemektedir. İhracat sertifikası gereken ürünler arasında şunlar yer alır: süt ürünleri; et ürünleri; meyve ve sebzeler; arıcılık ürünleri; unlu mamüller; fermente içecekler; domuz eti (kirli yünün yıkanmasından elde edilen atıkların santrifüjlenmesiyle elde edilen yağlı ürün ve

kabuktaki yumurtalar. İhracat belgesi zorunlu olan ürünler için ücretsizdir, ancak bu, belgelendirmenin isteğe bağlı olduğu ürünler için geçerli değildir.

Öte yandan Uruguay'da bitki sağlığı ve hayvan sağlığı politika ve önlemlerini düzenleyen bir dizi yasa, kararname ve yönetmelik bulunmaktadır. Hayvan sağlığı temel kanunu 1910 yılına, bitki sağlığı kanunu ise 1911 yılına dayanmaktadır. Bu iki kanun, hayvan ve bitki hastalıklarının önlenmesi, izlenmesi, hayvansal ve bitkisel ürünlerin ithalat ve ihracatının kontrolü ve ortadan kaldırılmasına yönelik sağlık programlarına ilişkin ilave kanun ve kararnamelerle değiştirilmiş ve güncellenmiştir.

Hayvancılık, Tarım ve Balıkçılık Bakanlığı (MGAP), çeşitli müdürlükleri aracılığıyla, tarım, tarımsal sanayi ve balıkçılık sektörlerinde de sağlık ve bitki sağlığı standartlarına uygunluğun izlenmesi ve denetlenmesinin yanı sıra bitki sağlığı ve hayvan sağlığı politikasının oluşturulmasından ve hayvan, bitki ve insan sağlığını koruma programlarının uygulanmasından sorumludur. 2012 yılındaki son gözden geçirmeden bu yana yapılan temel kurumsal değişiklik, Gıda Güvenliği Kontrol Genel Müdürlüğü'nün (DIGECIA) MGAP bünyesinde kurulmasıdır.

Bölgesel düzeyde, Arjantin, Brezilya, Paraguay ve Uruguay standart enstitülerinden oluşan MERCOSUR Standartlar Birliği (AMN - Asociación MERCOSUR de Normalización), standartları geliştirmekte ve uyumlu hale getirmektedir. AMN'nin Yönetici Sekreterliği Brezilya'nın Sao Paulo şehrinde bulunmaktadır. Gönüllü standartlar 16 teknik komite tarafından geliştirilmektedir ve çoğunlukla çelik, çimento ve beton ürünleri ile elektrik güvenliğiyle ilgilidir. Yüzlerce standart, farklı hazırlık aşamalarında veya çalışma planında yer almaktadır.

Bölgesel teknik düzenlemeler MERCOSUR üyesi ülkeler tarafından şu alanlarda geliştirilmekte veya uyumlaştırılmaktadır: otomotiv, gıda, metroloji, elektrikli ürünler için güvenlik sorunları, oyuncaklar ve önceden ölçümü yapılmış ürünler. Telekomünikasyon ve sağlık alanı gibi ayrı çalışma grupları da kendi sektörleri için zorunlu teknik gerekliliklere odaklanmaktadır. Onaylanan MERCOSUR düzenlemeleri her ülkede otomatik olarak uygulanmamakta olup; uygulanabilmesi için her ülkenin uyumlaştırılmış düzenlemeleri benimsemesi gerekmektedir. Beş ülke, farklı hızlarda da olsa genel olarak tüm MERCOSUR düzenlemelerini benimsemektedir.

Ambalaj ve Etiketleme

Uruguay Paketleme Yönetim Sistemi, malzemesine (plastik, karton, cam, metal vb.), ağırlığına ve miktarına bakılmaksızın, bir ürünle birlikte son tüketiciye teslim edilen tüm geri dönüştürülemez kapları kapsamaktadır.

23 Temmuz 2007 tarih ve 260/007 sayılı Kararname, ambalaj atıklarının yeniden kullanımını, geri dönüştürülmesini ve diğer geri kazanım biçimlerini teşvik etmek için bir araç olarak tasarlanan 2004 tarihli 17.849 sayılı Geri Dönüştürülemez Ambalajların Kullanılmasına İlişkin Kanunun bir düzenlemesi olarak ortaya çıkmıştır.

Söz konusu Karar, sınai, ticari veya tarımsal faaliyetlerde kullanılan ürünlerin münhasıran kullanımına ve tüketimine yönelik ambalajlar hariç olmak üzere, türü ve malzemesi ne olursa

olsun, iç piyasada nihai tüketiciye ulaşan tüm ambalajları kapsamakta olup; Çevre Bakanlığı tarafından onaylanmış bir ambalaj atığı yönetim planına sahip olmak veya bu plana bağlı kalmak suretiyle, marka sahiplerinin ve ambalajlı ürün ithalatçıların, ürün ambalajının tüketiciye ulaşması sonrasında yönetiminden sorumlu olmasını düzenlemektedir.

Bakanlık, izleme ve kontrol faaliyetlerini yürütmekte olup mevzuata uymayan firmalara yaptırım ve para cezaları uygulamaktadır.

Etiketlemeyle ilgili olarak; “Müşterinin yokluğunda ambalajlanan ve mevzuat gereği besin değeri etiketlenmesi gerektiren gıdaların ön yüzünde, bileşimindeki sodyum, şeker, yağ veya doymuş yağ içeriğinin söz konusu kararnamede belirlenen değerleri aştığı durumda, etiket bulunması zorunludur.” ifadesini düzenleyen 29 Ağustos 2018 tarihli 272/018 sayılı Yürütme Kurulu Kararı kabul edilmiştir. Paketlenmiş gıdalara ön etiketin eklenmesi, tüketicilerin aşırı miktarda şeker, yağ, doymuş yağ ve sodyum içeren gıdaları kolay ve hızlı bir şekilde tanımlamasına olanak tanımaktadır. Mart 2020’de yürürlüğe giren düzenleme, kritik besin maddeleri için belirtilen eşik değerleri aşan paketlenmiş gıdaların, ilgili her bir besin maddesi için "Aşırı Miktar" ibaresini gösteren siyah beyaz sekizgen uyarı etiketleri taşımasını zorunlu kılmaktadır.

Uruguay Teknoloji Laboratuvarı (LATU), ithal edilen yiyecek ve içecekler için pazarlama sertifikası verilirken düzenlemelere uygunluğunu kontrol etmektedir¹.

İthal ürünler, menşe ülke/dilinin orijinal etiketini içerebilir ancak Uruguay yetkililerinin gerektirdiği bilgileri içeren bir etiket veya çıkartma da ambalaja yapıştırılmalıdır. Kullanım kılavuzları, ürün broşürleri ve diğer yazılı materyaller zorunlu olmamakla birlikte İspanyolca olarak daha kullanışlıdır. 2000 yılında onaylanan bir tüketici hakları yasası, etiketleme gerekliliklerini düzenlemektedir. Etiketlerini yerel standartlara uyarlayabilen şirketler göreceli bir avantaja sahiptir.

Teknik Engeller

İthalat sırasındaki kontroller ve düzenlemeler ise ürünün tipine göre değişmektedir. Son yıllarda Uruguay’da, zaman ve maliyetleri azaltmak amacıyla uluslararası ticarete ilişkin prosedürlerin büyük çoğunluğunu aynı platformda merkezileştiren Dış Ticaret için Tek Pencere (VUCE) geliştirilmiştir.

VUCE platformu, kullanıcının bir dış ticaret operasyonuna ve söz konusu prosedürlerin her birine ilişkin tüm belge gereksinimlerinin belirlenmesine, elektronik başvurunun gönderilmesine ve her süreç için gereken belgelerin dijitalleştirilmiş ortamda eklenmesine imkan sağlamaktadır. Platform aracılığıyla bilgiler, süreç üzerinde elektronik olarak hareket eden ve talebi onaylayabilen, reddedebilen veya gözlemleyebilen ilgili yetkili kuruma aktarılmaktadır. İzin veya nihai elektronik belge verildikten sonra kullanıcıya bilgi verilir ve uygun olduğunda otomatik olarak Ulusal Gümrük Ajansına iletilir. “Prosedür Rehberi”

¹ <https://www.gub.uy/ministerio-salud-publica/comunicacion/noticias/fiscalizacion-del-rotulado-frontal>

bölümünde (İspanyolca dilinde “Guía de Trámites”), dijitalleştirilmiş tüm izinler yayınlanmaktadır. (VUCE: <https://vuce.gub.uy/>)

Uruguay'a giren ürünler, tüm ulusal mevzuata ve Uruguay tarafından kabul edilen Mercosur mevzuatına uymalıdır. Bazı eyalet hükümetleri de etiketleme kuralları ve denetimler belirleme yetkisine sahiptir. Aynı zamanda kendi ürünleri üzerinde piyasa kontrolleri yapan spesifik kuruluşlar da bulunmaktadır. Bu tür kurumlara örnek olarak UNIT – Uruguay Teknik Normlar Enstitüsü (<https://www.unit.org.uy>) ve LATU – Uruguay Teknoloji Laboratuvarı (<https://www.latu.org.uy>) verilebilir. Ama aynı zamanda Ekonomi ve Maliye Bakanlığı Tüketici Savunma Alanı da ürünün ülkede millileştirilmesi durumunda müdahalede bulunmaktadır. (Tüketici Savunma Alanı: <https://www.gub.uy/ministerio-economia-finanzas/unidad-defensa-consumidor>)

Uruguay Teknik Laboratuvarı (LATU), Halk Sağlığı Bakanlığı ve bölgesel yönetimler, ithal edilen tüm ürünler için etiketleme ve işaretleme gerekliliklerini kontrol etmektedir. Tekstil, gıda maddeleri, ayakkabı, tıbbi ekipman, ilaç, böcek ilacı, sigara ve kozmetik gibi ürünlerin kendine özgü etiketleme gereklilikleri bulunmaktadır.

Piyasaya arz edilen tüm ürünlerin güvenli ve kaliteli olmasını sağlamak ülkelerin en temel öncelikleri arasındadır. Bu amaçla, ürünlerin uyması gereken teknik kriterler (standartlar ve teknik düzenlemeler) ile ürünlerin bu kriterlere uygun üretildiğini belgeleyen uygunluk değerlendirmesi işlemlerine günümüzde daha fazla başvurulmaktadır. Standartlar, teknik düzenlemeler ve uygunluk değerlendirmesi prosedürleri, sınai, ekonomik ve ticari gelişmeye katkıda bulunan, insan can ve mal güvenliğini korumayı amaçlayan, modern ekonominin ve standardizasyon sisteminin temel taşlarıdır.

Bununla birlikte, standartlar, teknik düzenlemeler ve uygunluk değerlendirmesi işlemleri çoğu zaman insan sağlığı ve güvenliği gibi meşru amaçların ötesinde ticarete teknik engeller olarak adlandırılan ve uluslararası ticaretin serbest akışını olumsuz etkileyen engellere yol açmaktadır. Uluslararası kabul görmüş standartlardan farklı teknik kriterler belirlenmesi ve gerektiğinden katı test ve belgelendirme işlemlerinin zorunlu kılınması bu alandaki en önemli sorunlardır. Şeffaf bir şekilde kabul edilmeyen ve uygulanmayan bu düzenlemeler ihracatçı firmalar açısından ek külfet ve maliyetlere de yol açmakta ve rekabet edebilirliklerini güçleştirmektedir. İhracatta karşılaştığımız ticarete teknik engellerin önlenmesi, sürdürülebilir ihracat artışının sağlanması açısından da önemlidir.

Bu kapsamda, T.C. Ticaret Bakanlığı Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğü internet sayfasında konu ile ilgili ayrıntılı bilgi mevcuttur (<https://teknikengel.ticaret.gov.tr/>). Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesi, ihracatçılarımızın ticarete teknik engeller alanında yararlanacağı ve etkin olarak kullanacağı temel bir platform olarak yapılandırılmıştır. Bu çerçevede; ihracata konu ülkenin ticarete teknik engeller uygulamaları hakkında bilgi sahibi olunabilmekte, ihtiyaç duyulan ülke mevzuat ve uygulamaları hakkında ilave bilgiler Bakanlığımızdan talep edilebilmekte ve ihracatta karşılaşılan ticarete teknik engeller interaktif olarak Bakanlığımıza bildirilebilmektedir. Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesine üyelik suretiyle ilgilenilen ülke ve ürün gruplarına ilişkin taslak düzenlemeler e-posta ile günlük olarak gönderilmektedir. Ayrıca, firmalarımız ihracatlarını olumsuz etkileyebilecek diğer ülke düzenlemelerini taslak aşamasında öğrenip yorum yapabilmektedir. Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesine üyelik ücretsizdir.

2. PAZARIN ÖZELLİKLERİ

Fikri, Sınai Mülkiyet Hakları

Uruguay'da fikri ve sınai mülkiyet hakları Anayasa ve eser sahibinin düşünce, bilim veya sanat ürünleri üzerindeki mülkiyet hakkını tanıyan özel kanunlarla koruma altına alınmıştır. Anılan düzenlemeler, eserlerinden münhasıran yararlanma ve bunları elden çıkarma, eserlerinin kullanımına izin verme veya yasaklama ve bunların kullanımı karşılığında maddi tazminat alma hakkını vermektedir. Telif hakkı sahipleri; sanatçı ve icracı; fonogram yapımcısı gibi herhangi bir edebi, bilimsel veya sanatsal eserin yazarı olabilir. Ayrıca kanun; yazarın halefleri, eseri satın alanlar, çevirmenler ve bir eserin mülkiyetini kazandığında devleti de eser sahibi olarak kabul etmektedir.

Kanunla korunan eserler üzerindeki hak, eser sahibinin eserlerini herhangi bir biçimde satmak, çoğaltmak, dağıtmak, yayınlamak, tercüme etmek, uyarlamak, dönüştürmek, iletmek veya kamuya sunmak hususlarında münhasır yetkisini içermektedir. Eseri elden çıkarma yetkisine ise fikri mülkiyet denilmektedir.

Bu Kanun, insan aklının edebi, bilimsel veya sanatsal tüm yaratımlarını korur ve koruma altına alınanları örnek olarak aşağıdakileri sıralamaktadır:

- Müzikal kompozisyonlar.
- Grafikler, atlaslar ve coğrafi haritalar.
- Her türlü doğa yazıları.
- Broşürler.
- Fotoğraflar.
- İllüstrasyonlar.
- Kitaplar.
- Profesyonel istişareler ve adli yazılar.
- Müzikli veya müziksiz tiyatro eserleri.
- Bilim veya öğretimle ilgili plastik işler.
- Görsel-işitsel (sinematik vb.).
- Çizimler ve el işi.
- Bilimsel ve teknik belgeler veya eserler.
- Mimari işler.
- Resimler.
- Heykeller.
- Kesin, fiziksel veya doğa bilimlerinin formülleri.
- Radyo yayıncılığı ve televizyon çalışmaları.
- Metinler ve öğretim araçları.
- Gravürler.
- Litografi (çizilen veya oyulan şeyin baskı yoluyla çoğaltılması için taş üzerine yapılan çizimler veya gravürler).
- Düzenlenmesi veya sahnelenmesi yazılı olarak veya başka bir prosedürle belirlenen koreografiler.
- Pantomimler (sözsüz figürler veya jestler).
- Edebi takma adlar.
- Planlar veya diğer grafik prodüksiyonlar.

- Sanatsal değeri olan mobilya, giysi, dekorasyon, süs eşyaları vb. modeller veya kreasyonlar.
- İçerikleri itibariyle entelektüel bir yaratım oluşturan bilgisayar veya yazılım programları ve veri derlemeleri.

Aynı zamanda Uruguay'da Sanayi, Enerji ve Madencilik Bakanlığı bünyesinde Ulusal Sınai Mülkiyet Müdürlüğü bulunmakta olup; söz konusu birim, ulusal yenilik ve üretken geliştirme politikası çerçevesinde sınai mülkiyet haklarını yönetmek ve korumaktan, mevcut ve potansiyel yenilikçilere tavsiye ve teknolojik bilgi sağlamaktan, sınai mülkiyetle ilgili müzakere ve anlaşmalara katılmaktan sorumludur².

Dağıtım Kanalları

Acenteler, distribütörler, ithalatçılar, ticaret firmaları, yan kuruluşlar ve yabancı firmaların şubeleri dahil olmak üzere Uruguay'da tüm geleneksel ithalat kanalları mevcuttur. Satış noktaları genellikle geleneksel mağaza vitrinleri ve süpermarketlerdir. Uruguay'da çok az sayıda indirim mağazası faaliyet göstermektedir.

Uruguay'ın başkenti olan Montevideo, aynı zamanda ülkenin en büyük şehri ve en büyük ticaret merkezidir. Birçok firmanın merkez ofisleri ve dağıtım merkezleri Montevideo veya banliyölerinde bulunmaktadır. Birçok uluslararası şirket, gümrüksüz liman/havaalanı rejimini ve serbest ticaret bölgelerini ulusal ve bölgesel dağıtım merkezleri olarak kullanmaktadır.

Uruguay'a ihracat yapan çoğu şirket, yasal olarak zorunlu olmasa da pazara girmek için yerel bir distribütör veya temsilciye ihtiyaç duyduğunu fark etmektedir. Distribütörler, tanıtım, reklam ve satış sonrası hizmet yoluyla markaların pazardaki konumlandırılması için stratejik destek sağlamaktadır. Yabancı ihracatçılar, hızlı teslimat yoluyla doğrudan Uruguaylı tüketicilere satış yapabilir ve gönderebilir. Değeri 200\$'a (navlun bedeli hariç) kadar olan kurye paketleri ithalat vergilerinden veya harçlarından muaf olup; kredi kartı sahibi başına yılda en fazla üç defa alınabilmektedir. Bazı belirli ürünler belirtilen muafiyet türüne uygun değildir ve özel düzenlemelere sahiptir. Yabancı ürünler en çok Mercado Libre (<https://www.mercadolibre.com.uy>) gibi popüler e-ticaret siteleri aracılığıyla satılmaktadır. Sosyal medya aynı zamanda Uruguay'da ürünleri çevrimiçi ortamda pazarlamak için de etkili bir satış platformudur³.

Tüketici Tercihleri

Yaklaşık 3,5 milyonluk nüfusuyla Uruguay nispeten küçük ama aktif bir pazar niteliği göstermektedir. Uruguay'ın kişi başına düşen brüt geliri ve harcama düzeyleri, büyük Latin Amerika ekonomileri arasında en yüksek ülkeler arasında yer almaktadır. Ancak Uruguay tüketici pazarının gerçek büyümesi, bu dönemde ülkenin ekonomik yavaşlamasının bir sonucu olarak son yıllarda yavaşlamıştır. Birkaç yıllık yavaş büyümenin ardından ekonomi hızlanarak 2021 yılında %3 oranında büyüme hızına ulaşmıştır.

² <https://www.impo.com.uy/derechodeautor/>

<https://www.gub.uy/ministerio-industria-energia-mineria/marcas-patentes>

³ <https://www.trade.gov/country-commercial-guides/uruguay-distribution-sales-channels>

Kentlerde yaşayan nüfusun tüketim tercihleri, gelir farkı nedeniyle kırsal nüfustan farklılık arz etmektedir. Kentsel nüfus daha Batılı bir tüketici davranışı sergilerken, kırsal nüfus daha az talepkar ve geleneksel ürünlere daha fazla ilgi göstermektedir. Ancak kentsel ve kırsal nüfus arasındaki gelir eşitsizliği daralmakta ve orta sınıf segmenti genişleme göstermektedir. Bununla birlikte, turistik merkezler, lüks tüketimle karakterize edilmektedir.

Uruguaylı tüketiciler satın alma kararlarını verirken fiyatı ana kriter olarak görmektedirler. Bu durum özellikle gıda ve günlük tüketilen ürünler için geçerliken, dayanıklı mallar ve hizmetlerde kalite faktörü esas kriter olmaya devam etmektedir.

Nielsen tarafından yapılan bir ankete göre Uruguaylıların %58'i son yıllarda günlük harcamalardan tasarruf etmek için alışveriş alışkanlıklarını değiştirdiklerini belirtmektedirler. Bunların %55'i aktif olarak promosyon ve indirim arayışında bulunurken, %48'i yalnızca ihtiyaç olanı satın aldıklarını ifade etmektedirler.

Uruguaylı tüketiciler en uygun fiyatlı ürünü bulmak için sıklıkla birkaç dağıtım kanalını araştırmaktadırlar. Uruguay'da e-ticaret henüz başlangıç aşamasındadır ancak hızla büyümektedir. Birçok durumda tüketiciler, daha uygun fiyatlı veya yerel mağazalarda bulunmayan ürünleri bulabildikleri için çevrimiçi alışveriş yapmaktadır⁴.

Satış Teknikleri ve Satışı Etkileyen Faktörler

Uruguay'da devamlı surette satış yapan yabancı üreticiler genellikle bir acentenin veya distribütörün hizmetlerinden yararlanmaktadır. Neredeyse tüm ithalatçılar/distribütörler operasyonlarını Montevideo'da yürütüyor olmakla birlikte bazıları satış ağlarını ülkenin iç kesimlerinde sürdürmektedir. Yerel bir temsilci, yabancı firmayı yerel piyasa koşulları ve ticareti etkileyen hükümet politikalarındaki değişiklikler konusunda güncel bilgilerden haberdar etmektedir.

Uruguaylı tüketiciler, satın alma kararlarında; satış desteği ve müşteri hizmetlerini önemli faktör olarak görmektedirler. Yabancı üreticilerin, müşteri destek hizmetlerini sağlayabilmek için yerel acenteler ile birlikte çalışmalarında fayda bulunmaktadır. Operatör eğitimi gerektiren veya tıbbi ekipman gibi satış sonrası teknik servis gerektiren herhangi bir üründe, müşteriye yardımcı olmaya hazır, nitelikli bir yerel şirket bulunmalıdır. Çoğu kamu ihalesinde satış sonrası teknik servis zorunludur.

Yerel düzeyde reklam acenteleri mevcuttur. Birçok şirket uluslararası şirketlerle çalışma deneyimine ve İngilizce konuşan profesyonel çalışanlara sahiptir. Birçok yerel reklam ajansı yabancı müşteriler için TV reklamları hazırlamaktadır. El País, El Observador ve La República tiraj açısından önde gelen gazetelerdir; Búsqueda ise haftalık iş odaklı, önemli bir dergidir. Televizyon ve radyo reklamları da yaygın olup; birçok büyük uluslararası reklam ajansının Montevideo'da ofisleri bulunmaktadır. Dijital medya okurluğu son sekiz yılda beş kat artmıştır. Geleneksel medya kuruluşları, reklama dayalı kampanya sunmakta ve platformlarında basılı ve dijital reklamlara yer vermektedir⁵.

⁴ <https://international.groupecreditagricole.com/en/international-support/uruguay/business-environment>

⁵ <https://www.trade.gov/country-commercial-guides/uruguay-selling-factors-and-techniques>

Kamu İhaleleri

Uruguay'ın tüm kamu ihaleleri, teknik özerkliğe sahip, Cumhurbaşkanlığının merkezi olmayan bir organı olan Devlet İhale Düzenleme Kurumu⁶ tarafından yönetilir ve yayınlanır. Amacı, genel olarak kamu sektörü sözleşmelerinin yönetimini ve şeffaflığını iyileştirmeyi amaçlayan eylemleri teşvik etmektir⁷.

⁶ <https://www.gub.uy/agencia-reguladora-compras-estatales/>

⁷ <https://www.comprasestatales.gub.uy/consultas/buscar>

3. ÖNEMLİ SEKTÖRLER

Tarım ve Hayvancılık

Uruguay'da tarım ve hayvancılık için kullanılan 16,4 milyon hektar alan bulunmaktadır ve bu, ülkenin toprak alanının %90'ından fazlasını temsil etmektedir. Doğal kaynaklara ve üretken faktörlere sahip olması, ülkeye gıda üretiminde avantaj sağlamakta ve ülkeyi dünya çapında net bir tarım ürünleri ve gıda tedarikçisi olarak konumlandırmaktadır. Yüzölçümünün %90'ından fazlası tarımsal faaliyetlere uygun olan Uruguay, güvenilir bir küresel gıda ve tarım ürünleri tedarikçisidir.

Uruguay'ın GSYİH'sinin yaklaşık yüzde 12'sini oluşturan tarım, Uruguay ekonomisi, politikası ve toplumunda kilit bir rol oynamaktadır. Alt sektörler ve ilgili sanayiler dahil edildiğinde ise tarımsal sanayi sektörünün katkısı GSYİH'nın %14 ila %16'sıdır. Tarımsal sanayi, diğer sanayilere girdi görevi de görmekte olup; geriye doğru bağlantılar (ulaşım hizmetleri, depolama, girdi üretimi, telekomünikasyon vb. için daha fazla talep nedeniyle) ve ileri bağlantılar kanalıyla diğer sektörler üzerinde olumlu etkiler yaratmaktadır.

Hayvancılık ise tarım sektörünün bir parçasıdır. Özellikle soğutma endüstrisi, et gıdaları ve deri üretimi ile yakından bağlantılıdır. Hayvancılık sektörü Uruguay'ın ana ihracat sektörü olarak liderliğini sürdürmektedir⁸.

Buna karşılık, 2025 yılında ihracattaki büyüme esas olarak sığır eti, soya ve süt ürünlerinin dış satışlarındaki artışla desteklenmiştir. Sığır eti, 2025 boyunca öne çıkan ürün olmuş ve 2.680 milyon ABD dolarına ulaşarak ihracatta rekor bir seviyeye erişmiştir. Geleneksel pazarlardan Uruguay ürünlerine yönelik talebin artması ve fiyatlarda yaklaşık %19'luk bir yükseliş, ürünün yıl içindeki performansını açıklamaktadır. Bu durum kısmen, güçlü seyreden uluslararası talep ve arzın iyileşmesini sağlayan daha elverişli iklim koşullarından kaynaklanmıştır.

Bir yandan, sığır kesimi 2.319.800 baş olarak gerçekleşmiş olup, Ulusal Et Enstitüsü'nün (INAC) tahminlerine göre et zincirinin üretim kapasitesi üç milyon baş sığır seviyesine ulaşabilecek durumdadır. Öte yandan, Uruguay sığır etinin başlıca pazarları olan Amerika Birleşik Devletleri, Çin ve Avrupa Birliği, Uruguay menşeli et ürünlerine olan talebi artırmıştır. Bu üç pazar 2025 yılında sektörün %82'sini oluşturmuş ve yıllık bazda toplamda %38 büyüme kaydetmiştir. Bu artış, esas olarak yerel üretimdeki düşüş ile birlikte kişi başına et tüketiminin artmasının bir sonucu olmuştur.

Bu çerçevede, 2025 yılında sığır eti yeniden ülkenin başlıca ihracat ürünü konumuna gelmiş ve dış satışlar açısından tarihindeki en yüksek seviyeye ulaşmıştır. 2024 yılında sıralamaya liderlik eden selüloz ikinci sıraya gerilemiş ve ihraç edilen değerinde düşüş kaydetmiştir.

⁸ <https://www.uruguayxxi.gub.uy/es/centro-informacion/articulo/informe-agricola-2024/>
<https://www.uruguayxxi.gub.uy/uploads/informacion/20c2018b1a2e68514020b55bcd11b62c6874640e.pdf>

Bu değişim, soyanın toparlandığı, yeniden ivme kazandığı ve yılın üçüncü en önemli ihrac ürün olarak konumunu pekiştirdiğı bir ortamda gerçekleşmiştir. Pirinç ve kereste de öne çıkan diğ er ürünler arasında yer almıştır⁹.

Sanayi

Uruguay'da sanayi sektörü, yarattığı katma değ er, istihdam, ihracat ve ücretler nedeniyle ülkenin kalkınması için vazgeçilmez bir konuma sahiptir. Sanayi sektöründe istihdam edilen personelin %63'ü en az temel ortaöğ retimi tamamlamış durumdadır. Kayıt dışı istihdamın en düşük seviyede olduğı söz konusu sektörde istihdam oranı %90 civarında olup son yıllarda artış göstermektedir.

Sanayi sektöründe satışlar yıllık yaklaşık 15 milyar ABD doları, ihracat ise yıllık yaklaşık 7,4 milyar ABD doları tutarında olup, ülke mal ihracatının %80'ini bahse konu sektör oluşturmaktadır. Anılan veriler, GSYİH'nin yaklaşık %10'unu ve Kurumsal Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'nın (özel sektör tarafından üretilen katma değ erin göstergesi) %21'ini temsil eden sektörün ekonominin ana üretken sektörlerinden biri olmaya devam ettiğini göstermektedir.

Uruguay, yerli ve yabancı yatırımcıların güvenine sahip olup; son on yılda, Latin Amerika'da GSYİH'ya oranla (%5,3) en çok doğ rudan yabancı yatırım (DYY) alan ikinci ülke olmuştur. Sanayi sektöründeki ana endüstriler; et işleme tesisleri, süt ve süt ürünleri, tekstil, kağıt ve karton, gübre, alkol, çimento ve hidrokarbon arıtmasıdır.

Uruguay'ın düzenleyici mevzuatı, sanayi parklarının iş letilmesi açısından önemli avantajlar sunmaktadır. 17.547 Sayılı Kanun, bu alanlara yerleşmek isteyen şirketlere önemli teşvikler getirmektedir. Özellikle, Yatırım Teşviki Kanununun sağ ladiğı faydaları artırmanın yanı sıra çeşitli spesifik vergi muafiyetleri ve kredileri de sağlamaktadır. Aynı şekilde, temel amacı mevcut düzenlemelerle yatırımlara sağ lanan teşviklerin artırılması olan 19.784 sayılı Endüstri Parkları ve Bilimsel-Teknolojik Parkların Teşviki ve Geliştirilmesi Hakkında Kanun yakın zamanda onaylanmıştır.

Anılan Kanun, dikey üretim zincirinin birçok halkasının eklemlendiğı mevcut endüstri parklarının işlevselliğini daha da geliştirmektedir. Bu da teknolojik yayılma ve öğrenmeye, yenilikçiliğ e, yapılan iş te uzmanlaşmaya ve artan rekabet gücüne yatkın bir atmosfer yaratmaktadır.

Endüstriyel ve bölgesel kalkınmayı teşvik etme isteğini yansıtan diğ er rejimler ise Serbest Bölge, Serbest Liman ve Havaalanı, gümrük depoları ve geçici ithalat rejimidir. Sanayi sektörü son yıllarda sürekli bir büyüme kaydetmiş olup; sanayi parkları bu büyümenin artırılmasında ilk sıralarda gelmektedir. Endüstriyel parklar, iş gücünü merkezden uzaklaştırma, düzenli büyüme ve üretim matrisinin çeşitlenmesine katkıda bulunmanın yanı sıra iş birliğı yoluyla üretkenliğı ve rekabet gücünü geri besleyen bir altyapı oluşturma hedefini de karşılamaktadır.

⁹ <https://www.uruguayxxi.gub.uy/es/centro-informacion/articulo/informe-anual-de-comercio-exterior-de-uruguay-2025/>
<https://www.uruguayxxi.gub.uy/uploads/informacion/890614748b4005fe1716e7230f1619e0572c2dc6.pdf>

Endüstri parkları, sinerji yaratması ve sinerjiden yararlanan sanayilerin rekabet gücünün artırılmasına katkı sağlaması açısından sanayi sektörü için önemli bir araç oluşturmaktadır¹⁰.

Buna karşılık, Uruguay Sanayi, Enerji ve Madencilik Bakanlığı (MIEM) tarafından hazırlanan en son sanayi raporuna (Ekim 2025) göre, imalat sanayi yıllık bazda aylık %5,3'lük bir düşüş göstermektedir; ANCAP rafinerisi hariç tutulduğunda bu düşüş %3,9'a, büyük ölçekli sanayiler hariç tutulduğunda ise %0,8'e gerilemektedir. Buna karşın, yılın kümülatif döneminde sanayi üretimine bakıldığında üç sanayi toplamının da büyüme kaydettiği görülmektedir: imalat sanayileri %2,5 büyümüş, rafineri hariç imalat sanayileri %0,5 oranında değişim göstermiş, çekirdek sanayi ise %1,5'lik bir büyüme kaydetmiştir. İstihdam göstergeleri gerek çalışan sayısı gerekse çalışılan saatler açısından hem aylık karşılaştırmada hem de yılın kümülatifinde tüm sanayi toplamaları için negatif değişimler göstermektedir.

Ekim ayına ait Fiziksel Hacim Endeksi (IVF), imalat sanayileri için yıllık bazda düşüş göstermiştir. Buna göre, imalat sanayileri toplamda %-5,3 oranında değişim kaydederken, rafineri hariç imalat sanayileri %-3,9 oranında gerilemiş, çekirdek sanayi ise %-0,8'lik bir değişim göstermiştir¹¹.

Madencilik

Uruguay büyük bir jeolojik çeşitliliğe ve az keşfedilmiş bölgelere sahiptir. Merkezi madencilik prosedürlerine sahip bir ülkedir. Ayrıca madencilik faaliyetlerine yönelik makinelerin ithalatında da vergi muafiyeti bulunmaktadır.

Ülkenin kuzeyde (Isla Cristalina de Rivera) altın ve gümüş madenciliği yapılmakta olup; orta doğuda (Valentines Ferriferous Zone) ve kuzeyde (Isla Cristalina de Rivera) demir rezervleri bulunmaktadır. Ayrıca çeşitli mermer ve granitler ile Portland çimentosu ve toprak iyileştirme üretimine uygun kireçtaşı ve dolomit mevcuttur. Ayrıca inşaat ve tortul havzalar için önemli rezervler de bulunmaktadır. Dünya çapında büyük değere sahip yoğun akik ve ametist çeşitlerini öne çıkaran yarı değerli taşlar da bulunmaktadır.

Uruguay maden kaynakları devlete ait olup; maden yataklarının sahibi olan devlet, bireylere üç madencilik başlığı altında haklar vermektedir:

- Maden Arama İzni: Maden yatağının aranması için özel haklar verir.
- Arama İzni: Maden yatağının sınırlandırılması ve değerlendirilmesi konusunda münhasır haklar verir.
- Kullanım İmtiyazı: Kullanımdan yararlanma konusunda münhasır haklar verir.

Çevre Kanunu, sondaj gerektirmeyen arama ve araştırma haricinde, herhangi bir başlık altındaki minerallerin çıkarılması için Ön Çevre İzninin (AAP) gerekli olduğunu belirlemektedir.

¹⁰ <https://www.ciu.com.uy/el-sector-industrial-como-motor-del-desarrollo-del-pais/>
<https://observatorio.miem.gub.uy/obs/>
<https://www.uruguayxxi.gub.uy/uploads/informacion/475a7839bfb73e58c6b66974f22e116478f7fd2a.pdf>

¹¹ <https://observatorio.miem.gub.uy/obs/informes-documentos>
<https://observatorio.miem.gub.uy/obs/informe-mensual-ivf-octubre-2025>

Geniş Madencilik Kanunu ise, geniş madenciliğin (MGP) tanımını ve MGP'nin çevresel, sosyal, ekonomik ve yönetsel yönlerini belirlemektedir¹².

Enerji

Uruguay, yenilenebilir enerji geliştirme alanındaki önemli başarılarıyla küresel olarak tanınmaktadır. Ülke, enerji matrisinin karbondan arındırılmasının ikinci aşamasına geçerken ve enerji ihracatını artırmayı hedeflerken, enerji üretimi, iletimi ve depolaması, hidrojen üretimi (rüzgar ve güneş enerjisi kullanarak), e-yakıtlar, elektrikli ulaşım ve enerji verimliliği ile ilgili çözümler sunabilen şirketler için yeni fırsatlar ortaya çıkacaktır.

Uruguay, 2005 yılında enerji stratejisinde önemli bir değişim başlatarak petrol bazlı elektrik üretiminden yenilenebilir kaynaklara geçmiştir. Sanayi, Enerji ve Madencilik Bakanlığı'na (MIEM) göre, 2024 yılında Uruguay elektriğinin %99'unu hidroelektrik (%42), rüzgar (%28) ve biyokütle (%26) kullanarak yenilenebilir kaynaklardan üretmiştir. Güneş ve fosil yakıt bazlı üretim sırasıyla %3 ve %1 oranındadır. Uruguay Sanayi, Enerji ve Madencilik Bakanlığı'nın (MIEM) 2024 yılına ait ön verilerine göre, ulusal enerji üretimi 17.202 GWh'ye ulaşarak 2023'te gözlemlenen düşüş trendinden toparlanma gösterdi. Toplam üretimin 15.175,8 GWh'si iç talebi karşılamak için kullanılırken, 2.026,2 GWh'si ihraç edildi. Uruguay'ın petrol ve doğalgaz sektörü nispeten az gelişmiştir, çünkü ülke yerli olarak hidrokarbon üretmemekte ve fosil yakıt ihtiyaçlarını karşılamak için tamamen ithalata bağımlıdır. Devlet kuruluşu ANCAP (Administración Nacional de Combustibles, Alcohol y Portland), ithalat, rafineri, depolama ve yakıt dağıtımını yöneterek sektörü denetlemektedir. Ülke, ham petrol ve rafine ürünleri ağırlıklı olarak Nijerya, Amerika Birleşik Devletleri ve Arjantin gibi ülkelerden ithal etmektedir. ANCAP, Uruguay'ın Montevideo şehrinde, mütevazı bir işleme kapasitesine (günde yaklaşık 50.000 varil) sahip olan ve iç pazarın büyük bir bölümünü benzin, dizel ve diğer petrol ürünleriyle karşılayan La Teja rafinerisini işletmektedir. Şu anda Uruguay, özellikle Namibya'daki benzer jeolojik havzalardaki keşiflerden sonra, açık deniz petrol ve doğalgaz aramalarına olan ilginin artması nedeniyle, açık deniz petrol ve doğalgaz potansiyelini aktif olarak araştırmaktadır.

Uruguay, elektrik sektörünü modernleştirme konusunda ulusal kararlılığın bir modeli olarak öne çıkmıştır. On yılı biraz aşkın bir sürede, fosil yakıtlara olan bağımlılığı azaltmak amacıyla yenilenebilir enerji kapasitesini önemli ölçüde artırmıştır. Bugün Uruguay'ın elektriğinin yüzde 98'inden fazlası hidroelektrik, rüzgâr, güneş ve biyokütle kaynaklarından üretilmektedir. Bu dönüşüm; hedefli kamu politikaları, özel sermayenin çekilmesi ve uzun vadeli enerji güvenliğine yönelik tutarlı bir bağlılık sayesinde mümkün olmuştur. Bu temelin üzerine inşa eden Uruguay, şimdi akıllı şebeke modernizasyonu ile yeşil hidrojen ve e-yakıtlar ekonomisinin geliştirilmesi yoluyla daha derin bir karbonsuzlaşma yönünde adımlar atmaktadır. Ayrıca, önümüzdeki beş yıl içinde Uruguay'ın, ülkenin derin deniz hidrokarbon potansiyelini değerlendirmeye yönelik daha geniş bir çabanın parçası olarak, sismik çalışmalar ve arama sondajlarını da kapsayan açık deniz petrol ve doğal gaz aramalarında tarihi düzeyde yatırım alması beklenmektedir.

¹² <https://www.uruguayxxi.gub.uy/uploads/informacion/9e2b17cbaacb880551b55c2095aced61ffbf073.pdf>
<https://www.gub.uy/ministerio-industria-energia-mineria/mineria-geologia>
<https://www.impo.com.uy/mineria/>

Uruguay'ın elektrik şebekesi, devlete ait elektrik şirketi olan UTE tarafından merkezi olarak yönetilmektedir. Sistem ülke genelinde tamamen birbirine bağlıdır ve gelişmiş ölçüm sistemleri ile fiber optik iletişim dâhil olmak üzere akıllı şebeke özellikleriyle donatılmıştır. Salto Grande (Arjantin ile ortak), Rincón del Bonete ve Baygorria gibi büyük barajlardan sağlanan hidroelektrik enerji, talep üzerine güvenilir elektrik üretimi sunmaktadır. Bu doğal depolama sistemleri, büyük ölçekli batarya depolama çözümlerinin aciliyetini azaltmakta olup, sanayi ve konut kullanımı için tamamlayıcı teknolojiler araştırılmaktadır.

Uruguay'ın modern şebeke altyapısı; %90'ın üzerindeki geniş bant yaygınlığı ve kapsamlı fiber optik yatırımlarıyla desteklenmekte, bu da akıllı şebeke teknolojileri, kestirimci bakım ve gerçek zamanlı şebeke optimizasyonu için güçlü bir potansiyel yaratmaktadır. Akıllı sayaçlar, otomasyon ve veri analitiğini içeren projeler yürütülmekte olup, Inter-Amerikan Kalkınma Bankası (IDB) gibi çok taraflı finans kuruluşlarından destek almaktadır.

Bununla birlikte Uruguay, yüksek gerilim iletim altyapısını artırma ve modernize etme konusunda giderek artan bir ihtiyaçla karşı karşıyadır. Birçoğu mevcut şebeke kapasitesinin sınırlı olduğu uzak bölgelerde yer alan büyük ölçekli hidrojen ve e-yakıt projeleri açıklandıkça, elektrik iletim hatlarının güçlendirilmesi ve genişletilmesi kritik önem kazanmaktadır. İletim ağının güçlendirilmesi; yeni üretim kapasitesinin verimli şekilde sisteme aktarılması, şebeke güvenilirliğinin sağlanması ve yaklaşan yeşil hidrojen ile e-yakıt girişimlerinin tam potansiyelinin ortaya çıkarılması açısından hayati olacaktır.

Güçlü rüzgâr ve güneş kapasitesine dayanan, büyük ölçüde karbonsuzlaştırılmış enerji sektörü sayesinde Uruguay'ın, yenilenebilir enerji kullanılarak üretilen sentetik yakıtlar olan e-yakıtların geliştirilmesinde bölgede lider ülkelerden biri hâline gelmesi beklenmektedir. Sanayi, Enerji ve Madencilik Bakanlığı (MIEM) liderliğinde yürütülen ülkenin Yeşil Hidrojen Yol Haritası, 2040 yılına kadar ilave 20 GW yenilenebilir elektrik üretim kapasitesi ve 10 GW elektrolizör kurulmasını hedeflemektedir. Büyük ölçekli hidrojen girişimleri hızla ilerlemektedir.

ANCAP öncülüğündeki H2U Offshore Projesi, rüzgârdan hidrojene üretim için denizde 16'ya kadar alanın ihaleye çıkarılması hazırlıklarını sürdürmektedir. Paysandú'da yer alan ve 6 milyar ABD doları tutarındaki HIF Global tesisi, yılda 256 milyon litre e-yakıt üretmeyi ve buna ek olarak 2.000 MW yeni rüzgâr ve güneş enerjisi kapasitesi devreye almayı amaçlamaktadır. Uruguay'ın kuzeyinde, Almanya merkezli Enertrag ile yerel SEG Ingeniería tarafından geliştirilen Tambor Hub, ihracata yönelik hidrojen ve metanol üreten hibrit bir tesis olarak konumlanacaktır. Pilot ölçekli bir tesis olan H24U da kamu desteği ve özel sermaye ile ilerlemektedir.

Öte yandan, tamamen özel bir girişim olan Kahirós, Fray Bentos'ta endüstriyel taşımacılık için hidrojen yakıtı tedarik edecek olup, yılda 75,8 ton hidrojen üretimini hedeflemektedir. ABD merkezli Syzygy Plasmonics şirketi ise Uruguay'da, dünyanın tamamen elektrikle çalışan ilk biyogazdan sürdürülebilir havacılık yakıtı (SAF) üretim tesislerinden birini geliştirmeye yönelik öncü bir projeyi duyurmuştur. Tamamen yenilenebilir elektrikle çalışacak olan bu tesis, inek gübresi ve yakalanan CO₂'yi jet yakıtına dönüştürecektir. Bu türünün ilk örneği olan uygulama; döngüsel hammaddeleri, ışıkla çalışan ileri katalizör teknolojisini ve son derece düşük karbon

ayak izini bir araya getirerek Uruguay'ı yeni nesil temiz yakıt inovasyonunun ön saflarına taşımaktadır.

Buna ek olarak Uruguay, açık deniz petrol aramacılığına da aktif olarak yönelmektedir. 2022 yılının başlarında Namibya'da petrol ve gaz keşfedilmesi, jeolojik benzerlikler nedeniyle uluslararası şirketlerin Uruguay'ın karasularına olan ilgisini yeniden canlandırmıştır. Devlete ait enerji şirketi ANCAP, Uruguay'ın 120.000 kilometrekarelik açık deniz alanının tamamında petrol ve gaz aramacılığı yapılması için büyük uluslararası enerji şirketlerine yedi sözleşme vermiş ve bu sayede 200 milyon ABD dolarını aşan yatırımlar çekilmiştir. Sismik veri toplama çalışmaları 2025 yılında başlamış olup, arama amaçlı sondaj faaliyetlerinin 2026 yılında gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Arama döneminin dört yıl sürmesi beklenmekte olup, şirketlerin taahhütlerini yerine getirme durumuna bağlı olarak iki ya da dört yıl daha uzatılabilecektir.

Ayrıca Uruguay hükümeti, konut, ticari ve endüstriyel sektörler de dahil olmak üzere farklı sektörlerde yenilenebilir enerjiye yatırımı ve enerji verimliliğini teşvik etmek için kamu politikaları uygulamaktadır. Bunlar arasında güneş paneli kurulumu ve verimli ısıtma-soğutma sistemlerinin kullanımına yönelik vergi teşvikleri öne çıkmaktadır. Hedef, 2025 yılına kadar elektrik üretiminin %100'ünün yenilenebilir kaynaklardan sağlanmasıdır¹³.

Hizmetler

Hizmetler sektörü kapsamında ticaret, konaklama, ulaşım ve iletişim, finans, bilgi teknolojileri ile diğer faaliyetlere ilişkin faaliyetler yer almaktadır. Biyoteknoloji, yazılım ve bilgi teknolojileri son yıllarda Uruguay'da oldukça büyüme gösteren faaliyetlerdir. Örneğin Uruguay, Latin Amerika'da kişi başına düşen en büyük yazılım ihracatçısı konumundadır.

Biyoteknoloji alanında Uruguay'da araştırma yapan 80'den fazla laboratuvar ve merkez bulunmaktadır. Söz konusu faaliyet alanlarında nitelikli iş gücü mevcut olmakla birlikte; bunun yeterli olmadığı değerlendirilmektedir.

Turizm hizmetleri, Uruguay'da bir diğer önemli faaliyet alanı olup; çok fazla işgücü gerektirmektedir. Ayrıca; üretim, istihdam, kalkınma ve yatırımlar açısından çok önemli bir kaynaktır. Geleneksel olmayan hizmetler arasında ise; görsel-işitsel prodüksiyon, bilgi teknolojileri, profesyonel danışmanlık, çağrı merkezi hizmetleri ön plana çıkmaktadır.

Uruguay, nitelikli, çok dil bilen iş gücüne sahip olması ve potansiyel pazarlar açısından stratejik bir konumda bulunması nedenleriyle dünyaya hizmet faaliyeti sunma konusunda büyük bir kapasiteye sahiptir. Ayrıca Uruguay, uluslararası şirketlere çeşitli iş platformlarında bir dizi avantaj sunmakta olduğundan bu durum ülkeyi Latin Amerika için ideal bir bölgesel merkez haline getirmektedir.

¹³ <https://www.eficienciaenergetica.gub.uy/politica-energetica>
<https://www.gub.uy/ministerio-industria-energia-mineria/energia>
<https://www.trade.gov/market-intelligence/uruguay-energy>
<https://www.trade.gov/country-commercial-guides/uruguay-energy>
<https://www.uruguayxxi.gub.uy/en/invest/sector/energy-transition/>

Uruguay'daki şirketler, Bölgesel Genel Merkez (HQ), Bölgesel Dağıtım Merkezleri (CRD) ve/veya Ticaret Merkezleri (hem ticaret hem de kaynak sağlama), Çoklu Görev Hizmet Merkezleri (CSC) ve Veri Merkezleri gibi merkezler aracılığıyla ticari faaliyetlerini merkezileştirmektedirler¹⁴.

Uruguay'da geleneksel olmayan hizmet ihracatı son on yılda oldukça güçlü bir büyüme göstermiştir. 2024 yılı itibarıyla Uruguay, kişi başına 1.200 ABD doları tutarındaki ihracatla Latin Amerika ve Karayipler'de en yüksek hizmet ihracatına sahip ülkelerden biridir. Ayrıca, toplam hizmet ihracatı içindeki payı dikkate alındığında, küresel hizmetlerde bölgenin en uzmanlaşmış ülkelerinden biri konumundadır. Brezilya, Kosta Rika ve Arjantin de bu özelliğe sahip diğer ülkelerdir.

Uruguay'ın küresel hizmet ihracatı 2024 yılında 4.101 milyon ABD dolarına ulaşmıştır. Buna ticaret faaliyetleriyle ilişkili ihracatlar (2.318 milyon ABD doları tutarında mal alım-satımı) eklendiğinde, toplam tutar 6.419 milyon ABD dolarına çıkmaktadır.

Uruguay'daki küresel hizmetler sektörü 2025 yılında 34.000'den fazla kişiye istihdam sağlamaktadır. Bu istihdamın %75'inden fazlası yazılım ve kurumsal hizmetlerle ilişkili faaliyetlerde yoğunlaşmış olup, bunu ticaret ve trading faaliyetlerinde çalışan personel izlemektedir. İstihdamın yaklaşık %35'inin serbest bölgelerde yer aldığı tahmin edilmektedir. Ayrıca Uruguay'da küresel hizmetler sektöründe faaliyet gösteren 660'tan fazla şirket bulunmaktadır.

Uruguay'da şirketler tarafından benimsenen iş modelleri arasında kapalı merkezler (yabancı şirketlerin Uruguay'dan kendi iştiraklerine destek hizmetleri sunduğu ve/veya ticari faaliyetleri merkezileştirdiği operasyonlar) ile dış kaynaklı hizmet sağlayıcılar (yurt dışındaki müşteriler tarafından taşeron olarak görevlendirilen yerel veya yabancı şirketler) yer almaktadır. Bazı şirketler bölgesel merkez ofislerini (regional headquarters) kurmayı tercih etmekte; bu durum karar vericilerin ülkede konumlanmasını sağlamakta ve yeni yatırımlar için daha fazla fırsat yaratan bir erdemli döngü ile ülkenin konumunu güçlendirmektedir.

Uruguay, geleneksel olarak bölgesel malların çıkışını ve bölge dışı ülkelere tedariki kolaylaştıran bir lojistik merkez (hub) olarak faaliyet göstermektedir¹⁵. Bu yapı aynı zamanda küresel hizmetlerle de sinerji yaratmaktadır; zira mal üreten uluslararası şirketler, lojistik operasyonlarını ve destek hizmetlerini birlikte merkezileştirebilmektedir.

Öte yandan, Uruguay'ın 2024 yılı hizmet ihracatı toplam 6.948 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Bu tutar, 2023 yılına kıyasla yıllık bazda %1'lik bir artışı temsil etmektedir. Ayrıca 2024 yılında hizmet ihracatı, toplam ihracatın %30'unu oluşturmuştur.

14

<https://www.uniondeexportadores.com/Documentos%20generales/downloadables/Descriptivo%20banner%20sector%20servicios.pdf>

<https://www.uruguayxxi.gub.uy/es/quiero-invertir/sector/centros-de-negocios-y-servicios/>

¹⁵ <https://www.uruguayxxi.gub.uy/es/centro-informacion/articulo/servicios-globales-de-exportacion/>
<https://www.uruguayxxi.gub.uy/uploads/informacion/f904d1ae6c77f4b83b7910ca14a8863de6463ebf.pdf>

2024'te geleneksel hizmet ihracatı, pandemi öncesi seviyeleri aşarak üst üste ikinci yıl büyüme kaydetmiştir¹⁶.

Dünyada her çocuğa bir dizüstü bilgisayar politikasını kabul edip uygulamaya koyan ilk ülke olan Uruguay, güçlü bağlantılara sahip, teknolojiye yatkın bir ülkedir. Uruguay, ABD'li BİT ihracatçıları için istikrarlı, şeffaf ve teknolojik olarak gelişmiş bir ortam sunarak dijital dönüşümde bölgesel bir lider olarak kendini kanıtlamıştır. Ülke, e-devlet gelişimi, BİT benimsenmesi ve telekomünikasyon kalitesi açısından Latin Amerika'da birinci sırada yer almaktadır.

Nüfusun %90'ından fazlası geniş bant internete erişime sahip olup, hanelerin %80'inden fazlası fiber optik kablo (FTTH) ile bağlantılıdır; bu da dijital altyapıya yapılan erken ve sürdürülebilir yatırımların bir sonucudur. Ayrıca Latin Amerika'nın en iyi veri merkezlerinden birine ev sahipliği yapmakta ve ABD ile çeşitli denizaltı internet kablo bağlantılarına sahiptir. Dijital Gündem Uruguay 2025 gibi stratejik girişimler, hükümetin dijital hizmetleri geliştirme, bağlantıyı genişletme ve teknoloji yoluyla kapsayıcı ekonomik büyümeyi teşvik etme konusundaki uzun vadeli taahhüdünün altını çizmektedir. Uruguay'ın yüksek düzeydeki (yüzde 98'in üzerinde) BİT okuryazarlığı, iyi eğitilmiş iş gücü ve elverişli düzenleyici ortamı, yenilikçi dijital çözümlere yönelik güçlü bir talep yaratmaktadır. Bu koşullar, ülkeyi özellikle bulut bilişim, siber güvenlik, sağlık teknolojisi ve eğitim teknolojisi gibi yüksek potansiyelli sektörlerde, Güney Amerika ve daha geniş Latin Amerika pazarlarını hedefleyen ABD şirketleri için stratejik bir giriş noktası haline getirmektedir.

Haziran 2022'de, devlet telekomünikasyon şirketinin tekeli sona erdiren çeşitli kablo operatörlerine internet hizmeti sunma izni verildi. Hükümet ayrıca Starlink ve Amazon'a sırasıyla 2023 ve 2024 yıllarında uydu internet hizmeti sunma yetkisi verdi. Mayıs 2023'te Uruguay, 5G kullanımı için 25 yıllık lisans süresiyle 3,5 GHz bandı için bir spektrum ihalesi gerçekleştirdi. Mevcut üç telekomünikasyon operatörü olan devlet şirketi ANTEL, Movistar ve Claro'ya spektrum tahsis edildi ve halihazırda 5G hizmetleri sunmaktadırlar. Bilişim hizmetleri sektörü son dönemde önemli bir büyüme alanı olup, birçok Uruguay şirketi ABD borsalarında işlem görmekte ve diğerleri ABD şirketleri tarafından satın alınmaktadır. Çokuluslu firmalar da Uruguay'ı arka ofis, veri ve çağrı merkezleri için mükemmel bir bilgi teknolojisi merkezi olarak görmektedir. RCI, Amazon, Microsoft, Sabre ve PWC gibi şirketler Uruguay'da faaliyet göstermeye başlamıştır. Uruguay, Latin Amerika'da kişi başına düşen yazılım ihracatında en büyük ülkelerden biridir ve ana pazarı olan ABD, yazılım ihracatının %82'sini satın almaktadır.

2022 ve 2023 yılları arasında Uruguay'ın toplam BT – Bilgisayar Donanımı ve Telekomünikasyon Ekipmanları ihracatı %5,6 oranında artarken, 2024 yılında %2,7 oranında düşüş gösterdi. İthalat ise 2023 yılında %1,7 oranında hafif bir artış gösterirken, 2024 yılında %4,5 oranında azaldı.

Amerika Birleşik Devletleri, 2024 yılında bu ürünlerin ithalatında Çin (%63) ve Vietnam'ın (%7,8) ardından üçüncü büyük tedarikçi olmaya devam etti ve ithalatın %7'sini karşıladı. Uruguay bilgisayar donanımı üretmediğinden, internet kullanımındaki daha fazla büyümenin

¹⁶ <https://www.uruguayxxi.gub.uy/es/centro-informacion/articulo/estadisticas-anuales-exportaciones-de-servicios/>

bilgisayar ve diğer donanım ithalatına olan talebi artırması bekleniyor. 2024 yılında, devlet şirketi ANTEL, toplamın %22'sini oluşturarak telekomünikasyon ekipmanının en büyük ithalatçısı oldu.

Uruguay'ın mobil hizmet abonelikleri (6 milyon), Uruguay'ın toplam nüfusunun neredeyse iki katı olup, cep telefonları toplam telekomünikasyon ithalatının %49'unu oluşturmaktadır. Uruguay'ın mobil pazarını üç operatör paylaşıyor: %62 pazar payıyla ANTEL, %22 ile Movistar ve %16 ile Claro. Uzmanlar, Uruguay'ın mobil pazarının 2028 yılına kadar yıllık yaklaşık yüzde 4,5 oranında büyüyeceğini, ardından eskiyen 2G ve 3G ağlarının devre dışı bırakılmasıyla birlikte mütevazı bir düşüş dönemine gireceğini ve 2034 yılı sonuna kadar 6,64 milyon aboneye ulaşacağını öngörüyor.

Bulut bilişim, Uruguay'ın dijital dönüşümünün temel itici gücüdür. Kamu ve özel sektörler, ölçeklenebilirlik, performans ve hizmet sunumunu iyileştirmek için iş yüklerini giderek daha fazla buluta kaydırıyor. Statista'ya göre, Uruguay'ın kamu bulut hizmetleri pazarının 2024 yılına kadar 352,8 milyon dolara ulaşması ve 2029 yılına kadar yıllık %18,5 büyüme oranı göstermesi bekleniyor. Talep, özellikle dijitalleşmenin verimliliği ve rekabet gücünü artırdığı lojistik, tarım ve kamu hizmetleri gibi sektörlerde güçlüdür.

Uruguay, dijital altyapı, yenilenebilir enerji ve düzenleyici istikrar konusunda bölgesel bir lider olup, ABD işletmelerine veri ve bilgi işlem merkezleri kurmak için önemli fırsatlar sunmaktadır. 2024 yılında Google, Canelones bölgesinde hiper ölçekli bir veri merkezine 850 milyon dolarlık yatırım yapacağını duyurdu; bu, Latin Amerika'daki ikinci Google veri merkezidir. ANTEL'in Uruguay'ın Pando kentindeki Tier III veri merkezi, güvenli, yüksek performanslı bulut bilişim ve ortak yerleşim hizmetleri sunmaktadır. 2025 yılında Google, Güney Carolina'daki Myrtle Beach'i Uruguay'daki Punta del Este'ye bağlayan Firmina denizaltı kablosunun yapımını tamamlayarak Kuzey ve Güney Amerika arasında düşük gecikmeli veri iletimini iyileştirdi ve Uruguay'ın güçlü veri merkezleri ağını destekledi.

Ayrıca, Uruguay'ın devlete ait telekomünikasyon sağlayıcısı ANTEL, Uruguay'ı ABD, Brezilya ve Arjantin'e bağlayan Tannat kablosunda Google ile iş birliği yaparak yerel internet erişimini ve bulut hizmeti kapasitesini güçlendirmiştir. Ülkenin %99'u yenilenebilir enerjiden oluşan şebekesi, veri yoğun işletmeler için uygun maliyetli operasyonlar arayan sürdürülebilirlik odaklı şirketleri çekmede önemli bir etken olmuştur. Bu durum, Uruguay'ı büyük ölçekli bulut ve yapay zeka hizmetlerine ev sahipliği yapma konumuna getirmektedir.

4. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER

İş Kültürü

İş kıyafetleri ve görünümü ile iş ilişkilerine genel yaklaşım muhafazakâr olmalıdır. Birçok iş insanı Avrupa pazarlarına daha çok yönelir ve diğer ülke şirketleriyle iş yapmaya daha az istekli olabilir. Bununla birlikte, yüksek kaliteli ürünlere değer verilmektedir. İş ziyareti için önceden randevu almak genellikle gereklidir ve geleneksel bir nezaket kuralı olarak kabul edilir. İş ortamlarında genellikle dakiklik gözetilir ve iş konuları sosyal nezaket kurallarından sonra görüşülür. İş kahvaltıları, kokteyller ve öğle yemekleri yaygındır. İş anlaşmalarını sonuçlandırmak için akşam yemekleri de yaygındır.

Para Kullanımı

Uruguay'ın yerel para birimi Uruguay pesosudur. Gayrimenkul ve otomobil gibi büyük kalemlerin yanı sıra ev aletleri ve birçok ev eşyası ve hizmeti de her zaman dolar cinsinden fiyatlandırılır.

Uruguay'daki çoğu mağaza ve restoran kredi ve banka kartlarını kabul etmektedir. Restoranlar, araç kiralama, tatil konaklama kiralama ve etkinlik cateringi gibi bazı turistik hizmetler için kredi ve banka kartı ödemelerinde, kartın yurt dışında düzenlenmiş olması ve ödemenin elektronik olarak yapılması koşuluyla, %22'lik katma değer vergisinde (KDV) %9 indirim uygulanmaktadır. Bu avantaj şu anda 28 Nisan 2026 tarihine kadar geçerlidir. Arjantin ve Brezilya para birimleri çoğunlukla sınır kasabalarında kabul edilmektedir. Uruguay, yabancı para birimi alımını veya yurt dışına kar transferini kısıtlamama konusunda uzun bir geleneğe sahiptir.

2002'den beri peso serbestçe dalgalanmaktadır, ancak Merkez Bankası'nın dolara karşı oynaklığı azaltmayı amaçlayan periyodik müdahaleleri mevcuttur. Döviz piyasa oranlarında kolayca temin edilebilir ve döviz karborsası yoktur. Çoğu ABD ATM ağına kolayca erişilebilir ve ABD doları veya yerel para birimi sağlayabilir, ancak bazı ATM'ler ABD doları çekimlerini işlem başına 200 dolara kadar sınırlayabilir. Seyahat çekleri yaygın değildir.

Yaz aylarında, küçük sahil kasabasındaki işletmeler dahi genellikle dolar ve diğer para birimlerini kabul etmektedirler. Ayrıca, daha büyük mağazalar ve süpermarketler genellikle dolar cinsinden ödemeleri kabul etmektedir. Otoyol geçiş ücretleri nakit olarak ve dolar ile Arjantin ve Brezilya para birimlerinin yanı sıra Uruguay pesosu cinsinden de ödenebilmektedir.

Uruguay'da son yıllarda geleneksel mekanizmalara (nakit çekme, kredi kartları ve çekler) kıyasla elektronik ödemelerin (transfer, otomatik ödeme, banka kartları, mobil ödeme, elektronik para, web kanalıyla ödemeler) kullanımında bir artış yaşanmıştır¹⁷.

¹⁷<https://www.gub.uy/agencia-gobierno-electronico-sociedad-informacion-conocimiento/comunicacion/publicaciones/medios-pago>

Pasaport ve Ülkeye Geçici Giriş Vizesi Uygulaması

Uruguay pasaportu, Uruguay dışındaki Uruguay Cumhuriyeti vatandaşlarının kimliğini ve uyruğunu belgeleyen, Ulusal Sivil Kimlik Müdürlüğü tarafından verilen, kamuya açık, kişisel, bireysel ve devredilemez nitelikte bir belgedir.

Tüm pasaportlar Uruguay Devletinin mülkiyetindedir. Tüm Uruguay vatandaşları, yasal sebeplerden dolayı veya adli kararlar pasaporttan yoksun bırakılmadıkları sürece, normal pasaport alma hakkına sahiptir.

Pasaport Endeksi raporuna göre Uruguay pasaportu sahipleri vizeye ihtiyaç duymadan 150 ülkeyi ziyaret edebilmektedirler.

Uruguay vatandaşlarının pasaport alabilmesi için aşağıdaki şartları yerine getirmesi gerekir:

- 18 Yaşından Büyükler:

İyi durumda bulunan geçerli kimlik belgesi. Ulusal Teknik Polis Müdürlüğü tarafından verilen Adli Sicil Belgesi. Adli ehliyetsiz olduğu tespit edilen ve vesayet altına alınan kişinin, ebeveynlerden biri veya her ikisi tarafından da uygulanıyor olsa dahi, adli yetki belgesi ibraz etmesi gerekmektedir. Engelliliği açık olan ancak yetersizlik beyan edilmeyen kişilerin, kayıtlı bir engelliliklerinin olmadığını kanıtlamak için Ulusal Kişisel Eylemler Sicili, Yasaklar Bölümünden alınan sertifikayı ibraz etmeleri gerekmektedir.

- 18 Yaş Altındakiler:

Doğum belgesi. İyi durumda bulunan geçerli kimlik belgesi. Reşit olmayan kişi bekar ise ebeveynlerin açık izni ile geçerli bir kimlik belgesi. Reşit olmayan kişi evli ise otuz günden daha kısa bir süre önce verilmiş olan Evlilik Cüzdanını ibraz etmesi gerekmektedir.

Bazı kişilerin, uyruklarına göre, Uruguay'a giriş için önceden vize talep etmeleri gerekmektedir. Bu, ülkeye giriş için temel bir gerekliliktir ve Uruguay'da kalış süresine bakılmaksızın vize gereklidir.

Vize, Uruguay makamları tarafından pasaporta eklenen ve ülkeye girişi sağlayan bir belgedir. Yurt dışındaki Uruguay konsolosluklarında işlenmekte olup, yetkilendirmesi İçişleri Bakanlığı Ulusal Göçmenlik Müdürlüğüne bağlıdır.

Uruguay'a girişte vize gerekip gerekmediği hususunda Ulusal Göçmenlik Müdürlüğü'nün web sitesinde bulunan vize gerektiren ülkelerin güncel listesine bakılmasında fayda bulunmaktadır: <https://www.gub.uy/ministerio-relaciones-exteriores/comunicacion/publicaciones/visas-para-ingresar-uruguay>

Uruguay Vizesi alınması için gerekenler¹⁸:

- Kayıt formu.

¹⁸ <https://www.gub.uy/tramites/solicitud-pasaporte>
<https://www.passportindex.org/?country=uy>
<https://www.gub.uy/tramites/inicio-solicitud-visas>
<https://www.gub.uy/ministerio-interior/comunicacion/publicaciones/regimen-visas-admision>

- Davet mektubu veya otel rezervasyonu ve vize için mali yeterlilik.
- Uruguay'a varılmasından sonra en az 6 ay geçerliliği bulunan pasaport.
- 1 adet vesikalık fotoğraf.
- Seyahat rezervasyonu.

Resmi Tatiller ve Mesai Saatleri

Uruguay'ın 5350 sayılı İş Kanunu sekiz saatlik çalışma gününü öngörmektedir. Bu genellikle bir saat ara ile sabah 9'dan akşam 5'e ya da 6'ya kadar sürmektedir.

Uruguay'ın 2026 yılındaki resmi tatilleri¹⁹:

- 1 Ocak - Yeni Yıl
- 6 Ocak - Üç Kral Günü
- 16-17 Şubat - Karnaval Tatili (Bu tatil her yıl değişmektedir)
- 30 Mart - 5 Nisan Pazar - Turizm Haftası, diğer adıyla Kutsal Hafta.
- 19 Nisan - 33 Doğulu'nun İnişi
- 1 Mayıs - İşçi Bayramı
- 18 Mayıs - Taşların Savaşı
- 19 Haziran - José Gervasio Artigas'ın doğumu
- 18 Temmuz - Anayasa Yemini
- 25 Ağustos - Bağımsızlık Günü
- 12 Ekim - Columbus Günü
- 2 Kasım - Ölüler Günü
- 25 Aralık - Noel Günü

Yerel Saat

Uruguay saat dilimi GMT-3. Türkiye, Uruguay'dan altı saat ileridedir. Uruguay'da yaz saati uygulaması yoktur. Normal iş saatleri pazartesi'den cuma'ya 09:00 - 18:00 arasındadır. Bankalar genellikle 13:00 - 17:00 saatleri arasında açıktır. Mağazalar genellikle cumartesi günleri 09:00 - 13:00 saatleri arasında açıktır. Alışveriş merkezleri her gün 10:00 - 22:00 saatleri arasında açıktır.

¹⁹ <https://www.elpais.com.uy/informacion/servicios/feriados-2026-en-uruguay-cuando-es-carnaval-semana-santa-los-dias-no-laborables-y-demas-festivos-del-ano>

5. ŞİRKET KURULUŞU VE İŞ YAPMA İLE İLGİLİ BİLGİLER

Şirket Türleri

a. Şahıs Şirketi: Şahsen yönetilen bir şirkettir. Diğer ticari şirketlerle karşılaştırıldığında şahıs şirketi açmak için gerekli yasal prosedürler minimal düzeydedir ve gerçekleştirilmesi çok kolaydır. Aynı durum şirketin kapatılması için de geçerlidir. Yasal kısıtlamalar çok azdır. Sahibi isterse personel çalıştırabilir ancak zorunlu değildir.

Şirketin açılışı sırasında Vergi Genel Müdürlüğü (DGI) nezdinde detaylandırıldığı sürece birden fazla alanda şirketin faaliyette bulunabilmesi mümkün bulunmaktadır. Kuruluşu için asgari sermaye tutarına gerek bulunmamaktadır.

Bu tür şirketlerin bir dezavantajı, şirket sahibinin ortaya çıkan tüm mali ve hukuki yükümlülüklerden bizzat sorumlu olmasıdır. Uruguay'da serbest meslek erbabının şahsi sorumluluğu, şirketin borç ve yükümlülüklerine karşı sınırsızdır. Öte yandan Uruguay'da şahıs şirketi diğer ticari şirketlerden farklı olarak satılamaz ve mülkiyeti başka bir gerçek veya tüzel kişiye devredilemez. Sahibinin ölmesi halinde ise şirket hukuken yok olmaktadır.

b. Limited Şirket (SRL): Uruguay'daki limited şirketler, girişimin belirli bir sermaye ve birden fazla ortak gerektirdiği durumlarda en yaygın tercih edilen ticari şirketlerdir. SRL'nin önemli bir özelliği, ortakların sorumluluğunun sınırlı olmasıdır.

Ortakların başkalarına ve şirkete karşı, yöneticilerin ise tüm ortaklara ve şirketin kendisine karşı yükümlülükleri olduğu gibi, her durumda şirketle sözleşme yapan üçüncü kişilere karşı da sorumlulukları bulunmaktadır.

Vergi yükümlülükleri ise her durumda şirket tarafından gerçekleştirilecek faaliyete de bağlı olmaktadır.

Anılan şirket türünde, ortakların sorumluluğunda önemli bir sınırlama bulunmaktadır; bu da, iş düzeyinde ortakların kişisel bilgilerini önemli kılmaktadır.

Uruguay'da bir SRL'nin kuruluşu, halka açık limited şirketlerle karşılaştırıldığında daha düşük sermaye gerektirmektedir. Bir SRL için en az 2 ortak ve en fazla 50 ortak gerekir. Ortaklar, şirketi kendi adlarına yönetmesi için başka bir kuruluş atayabilmektedir. Ana sözleşmede aksi belirtilmediği sürece SRL'nin varlığı süresizdir.

c. Anonim Şirketler: Sermayesi paylara bölünmüş, ortakların sorumluluğu şirkete konulan sermaye ve taahhüt ettikleri paylarla sınırlı olan ticari şirkettir. Ortakların sorumluluğu sınırlıdır. Bu sadece şirkete konulan sermaye ile sınırlı olup, şirketin borçlarını kapatmak için ortaklar mal varlıklarını kullanmak zorunda değildirler. Ortaklar şirketin faaliyetleri ve sermaye artırımına ilişkin sorumluluktan muaftır. Ortaklar Uruguay vatandaşı veya yabancı olabilir. Ortağın yurt içinde veya yurt dışında ikamet etmesinin bir önemi bulunmamaktadır.

ç. Basitleştirilmiş Anonim Şirket (SAS): Uruguay'daki Basitleştirilmiş Anonim Şirket (SAS), esnekliği basitleştirilmiş bir yönetim süreciyle birleştiren girişimciler için modern bir seçeneği

temsil etmektedir. Bu şirket türü küçük işletmeler için ideal olup çevik yönetime olanak tanımaktadır. Yapısında ve yönetiminde daha az kısıtlama olması gibi avantajlar sunsa da daha geleneksel yapılara göre kredi ve finansman açısından bazı sınırlamalarla karşılaşabilmektedir. SAS, gelişen ve dinamik işletmelerin ihtiyaçlarına iyi uyum göstermektedir²⁰.

Şirket Kurma Prosedürü

Uruguay yasaları, yeni bir tüzel kişilik düzenleme ve yabancı şirketin şube kurma olanağıyla birlikte dünyadaki mevcut tüm şirket türlerini bir araya getirmektedir. Yeni bir tüzel kişiliğin en sık kullanıldığı şirket türleri ise şunlardır: Anonim Şirketler ve Limited Şirketler.

Daha az kullanılan diğer şirket türleri ise adi ortaklıklar, komandit ortaklıklar (sınırlı ortaklıklar), emek ve sermaye ortaklıkları (sermaye ve sanayi ortaklıkları) ve fiili ortaklıklardır. Ayrıca kooperatifler, yabancı şubeler, konsorsiyumlar ve ekonomik çıkar grupları (İspanyolca kısaltmasıyla GIE's) ve bireysel teşebbüsler durumunda tek üyeli şirketler de kurulabilmektedir. Konsorsiyumlar ve tek üyeli şirketler hariç olmak üzere, bahsi geçen her şirket türünün ve GIE'lerin yasal statüye sahip olması gerekmektedir.

Bir Günde Şirket Kurulumu

Başvurunun alınmasından yaklaşık 24 saat sonra bir anonim şirketin, limited şirketin (SA veya SRL) ya da tek üyeli şirketin kurulmasına ve tescil edilmesine olanak tanıyan, Uruguay devleti tarafından ekstra maliyet olmaksızın sağlanan şirket kurma hizmeti bulunmaktadır.

Şirket aracılığıyla bir günlük süreçteki açılış, Haziran 2017 tarihi itibarıyla ilgili kuruluşlar tarafından talep edilen ve hamiline yazılı şirketler için 2.384 ABD Doları, kayıtlı hisseli Şirketler için 1.808 ABD Doları ve Limited Şirketler için 234 ABD Doları şeklinde olan tutarlar dışında hiçbir ekstra maliyet getirmemektedir.

Başvuruyu göndermeden önce, başvuru sahibinin “Portal de la Empresa” web sitesinde (<https://www.gub.uy/empresas>) oturum açması ve sisteme kaydolması, önceden tanımlanmış bir listeden şirketi için bir isim seçmesi, bir banka hesabı açması, önceden onaylanmış sözleşme formlarının noterde düzenlenmesi gerekmektedir.

Bu adımların tamamlanmasının ardından başvuru sahibinin bir gün içinde şirket ofislerinde bulunması ve bir saatlik yüz yüze görüşme işlemi gerçekleştirmesi gerekmektedir. Bu süreçten yaklaşık 24 saat sonra şirket faal bir şekilde kurulmuş olmaktadır.

Şube veya Temsilcilik Açmak İçin

Yurt dışında kurulan herhangi bir şirket, ülkede münferit faaliyetlerde bulunabilir ve mahkemede bulunabilir; ancak kurumsal amacında belirtilen düzenli faaliyetleri yürütebilmek için Uruguay'da bir şirket kurması gerekmektedir.

Yabancı şirket Uruguay'da bir şube kurmaya karar verdiğinde ise, bu şubeyi yönetecek veya temsil edecek kişi veya kişileri atamak zorundadır.

²⁰ <https://www.gub.uy/empresas>
<https://viviruruguay.com/tipos-de-empresas-en-uruguay/>

Şube veya temsilcilik açarken sunulması gereken belgeler ise şunlardır:

1. RNC: Genel Müdürlükçe şube kurulmasına ilişkin kararın onaylı ve tasdikli örnekleri.
2. DGI ve BPS: Başvuru Kayıt Formu ve noter onaylı güncelleme.
3. MTSS: Maaş bordrosu (personel alımı durumunda), BPS ve DGI'ya kayıt, Çalışma Kayıt Defteri.

Sigorta

Sosyal Güvenlik Uygulamaları

Çalışma konusu, Uruguay'ın hukukun üstünlüğü ilkesinin temellerinden birini oluşturan ayrıntılı yasalarla düzenlenmektedir.

Yazılı iş sözleşmeleri Uruguay'da son yıllarda genişletilmiş bir uygulama haline gelmesine rağmen zorunlu değildir. Söz konusu sözleşmeler kalıcı veya geçici nitelikte olabilmektedir.

Birkaç adet ücret sabitleme mekanizması bulunmaktadır: her işçiyle iş sözleşmesinde bireysel müzakere, şirket ile sendikalar arasındaki toplu iş sözleşmelerinin yürütülmesi için ikili müzakere veya asgari ücretin belirlenmesinde hükümetin işçiler ve işverenlerle birlikte yer aldığı üçlü müzakere.

İşçi hakları, diğerlerinin yanı sıra, sınırlı çalışma saatlerini, izinleri, ücret takviyelerini ve tazminat ödemesini içermektedir.

Ayrıca çalışanların engellilik, yaşlılık, emeklilik, hastalık, iş kazası, analık, işsizlik ve ölüm risklerini kapsayan sosyal güvenlik ve sağlık sistemine kaydolmaları gerekmektedir.

Sosyal güvenlik, nakdi yardım ve hizmetlerden oluşmakta olup; belirtilen önlemler dizisi belirli risklere karşı koruma sağlamayı amaçlamaktadır. Güvenlik sistemi engellilik, yaşlılık, emeklilik, hastalık, iş kazaları, analık, işsizlik ve ölümle ilgili riskleri ve sosyal masrafları kapsamaktadır. Serbest Bölgelerde çalışan yabancı işçiler dışında anılan sisteme üyelik zorunludur. Ayrıca bazı yabancı işçiler, Uruguay'ın imzaladığı uluslararası anlaşmalar uyarınca sosyal güvenlik sisteminin dışında kalmayı tercih edebilmektedirler.

Uruguay'da Sosyal Güvenlik Sistemi; işçi, işveren ve devlet katkılarıyla finanse edilmektedir. Sistem şu anda çeşitli kamu kurumlarından oluşmaktadır. Bu kurumların başlıcaları; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Sosyal Güvenlik İdaresi (İspanyolca kısaltmasıyla BPS) ve Sosyal Güvenlik Tasarruf Fonu (İspanyolca kısaltmasıyla AFAP)'dur.

Temel görevi sosyal refah hizmetlerini koordine etmek ve sosyal güvenliği sağlamak olan BPS, şirketler ve çalışanlar tarafından yapılan neredeyse tüm katkıları toplamaktan ve her üyenin çalışma kayıtlarını güncel tutmaktan sorumlu, özerk bir organdır²¹.

²¹ <https://www.bps.gub.uy/19382/banco-de-prevision-social.html>

Bankacılık Mevzuatı

Uruguay finansal sistemi, ülkede konsolide olmuş 2 kamu bankası, 9 özel banka ve çok çeşitli bankacılık dışı kuruluşlardan oluşmaktadır. Bu kuruluşlar: finansal kurumlar, dış finansal kuruluşlar (offshore bankacılık), finansal aracılık kooperatifleri, önceki tasarruf grubu yönetim şirketleri, döviz büroları, kredi yönetim şirketleri, yurt dışında yerleşik finansal kuruluşların temsilcileri, kredi yönetimi şirketleri, finansal hizmetler, fon transferi şirketler ve son olarak yönetim, muhasebe veya veri işleme hizmetleri sağlayıcılarıdır.

Uruguay bankacılık sistemi, iyi düzenleme ve denetime sahip, istikrarlı ve şeffaf bir sistem olmasıyla karakterize edilmektedir. Hem serbest sermaye hareketliliğine hem de nitelikli bir kredi portföyüne sahip olan Uruguay bankacılık sisteminin yapısı dış şoklara karşı dayanıklı durumdadır.

Uruguay Merkez Bankası (BCU), Finansal Hizmetler Denetimi (SSF) aracılığıyla finans sektörünü düzenlemektedir. BCU, borçluların kredi geçmişine ilişkin finansal araçlar tarafından sağlanan bilgileri toplayan Kredi Risk Merkezi aracılığıyla sistemin şeffaflığını garanti altına almaktadır.

Uruguay'da faaliyet gösteren başlıca finans kuruluşları, ulusal ve uluslararası düzeyde yatırım yapılabilir seviyeye sahip olup; bu da, Uruguay finansal sisteminin gücünü yansıtmaktadır. Sistem küçük ancak tamamı yüksek ödeme gücü ve likidite oranlarına sahip bankacılık kuruluşundan oluşmaktadır²².

Vizeler

Bazı kişilerin, uyruklarına göre, Uruguay'a giriş için önceden vize talep etmeleri gerekmektedir. Bu, ülkeye giriş için temel bir gerekliliktir ve Uruguay'da kalış süresine bakılmaksızın vize gereklidir. Her ülkenin gerekliliklerini kontrol etmek için izleyen bağlantı linkine bakılmasında fayda bulunmaktadır²³ :

<https://www.gub.uy/ministerio-interior/comunicacion/publicaciones/regimen-visas-admision>

Uruguay için geçerli olan vize türleri şunlardır:

- Turizm Vizesi: Turistik gezi amacıyla ülkeye geçici olarak giriş yapmak isteyenler turist vizesine başvurabilirler.
- İş Vizesi: Uruguay'daki şirketler veya kamu kuruluşları ile ticari faaliyetlerde bulunmak veya yatırım veya ticaret amacıyla ülkeye girmek isteyenler iş vizesine başvurabilirler.
- Çalışma Vizesi: Uruguay'da bir faaliyeti yürütmek isteyenler çalışma vizesine başvurabilirler.
- Öğrenim Vizesi: İlgili resmi kuruluşların etkinleştirdiği veya yetkilendirdiği kurumlarda resmi, hükümet veya değişim programlarında öğrenim görmek, burs veya staj yapmak isteyenler öğrenim vizesine başvurabilirler.
- Aile Yeniden Birleşimi Vizesi: Aile bireyleri ile yeniden bir araya gelmek isteyenler, 6 Ocak 2008 tarih ve 18.250 sayılı Kanunun 10'uncu maddesi uyarınca aile yeniden birleşimi vizesine başvurabilirler. Yeniden birleşme, daimi ikamet eden bir aile üyesiyle veya ikamet süreci devam ederken gerçekleştirilebilir.

²² <https://www.uruguayxxi.gub.uy/uploads/informacion/8b0ed9dbd0dcb01e5fac3585bec36b194565758f.pdf>

²³ <https://www.gub.uy/ministerio-relaciones-exteriores/comunicacion/publicaciones/visas-para-ingresar-uruguay>

- İnsani ve Acil Durum Vizesi: Uruguay'a girmek için geçerli ve usulüne uygun olarak onaylanmış bir nedeni olan kişiler ve yetkili makam tarafından izin verilen durumlar, insani ve acil durum vizesine başvurabilirler.
- Ulusal veya Uluslararası Kongre, Kongre ve Seminer Vizesi: Bu tür vize, Uruguay'da gerçekleştirilecek ulusal veya uluslararası kamu yararına olan etkinliklerin organizatörlerinden davet aldığını kanıtlayabilen kişiler tarafından talep edilebilir.

Kaynak: T.C. Buenos Aires Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği